

PRIMORSKI DNEVNIK  
je začel izhajati v Trstu  
13. maja 1945, njegov  
predhodnik PARTIZANSKI  
DNEVNIK pa 26. novem-  
bra 1943 v vasi Zakriž nad  
Cerknim, razmnožen na  
ciklostil. Od 5. do 17. se-  
ptembra 1944 se je tiskal  
v tiskarni »Doberdob«  
v Govcu pri Gorenji Trebu-  
ši, od 18. septembra 1944  
do 1. maja 1945 v tiskarni  
»Slovenija«  
pod Vojskim pri Idrji, do 3. maja 1945  
pa v osvobodnem Trstu,  
kjer je izšla zadnja števil-  
ka. Bil je edini tiskani par-  
tizanski DNEVNIK v za-  
sužnjeni Evropi.

# primorski

## dnevnik

TRST  
Ul. Montecchi 6 - PP 559  
Tel. (040) 7796-600  
Tlx 460894 PD 1  
Fax 040/772418

GORICA  
Drevored 24 maggio 1  
Tel. (0481) 533382 - 85723

CEAD  
Ul. Ristori 28  
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini  
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 201 (13.432)

Trst, torek, 29. avgusta 1989

*V begu pred plameni je doslej umrlo najmanj devet ljudi*

## Severna Sardinija ponovno v objemu ognjene stihije

*Ogenj se nevarno približuje turističnim naseljem - Veter, ki stalno spreminja smer, močno otežkoča delo gasilcev in reševalcev*

## Rasizem

MARKO WALTRITSCH

Jerry Essan Masllo, tridesetletni begunec iz Južne Afrike, ki so ga nestrpeži, tolovaji in rasisti, ubili prejšnji teden v bližini kraja Villa Literno v Kampaniji, je že lani novembra povedal, da je v Italiji preveč rasizma, da se v tej državi ne da živeti, da upa, da se bo izselil in drugje našel tako okolje, v katerem bo lahko mirno živel, da pa si seveda želi vrniti se v domovino. Maslove izjave, ki jih je v lanskem novembru dal novinarju druge italijanske mreže RAI, ter so šle v znano oddajo »Non solo nero«, smo lahko včeraj spet poslušali v opoldanskem dnevniku druge televizijske mreže.

Ko smo jih včeraj poslušali, so se nam žal zdele preroške. Jerryja Essana Maslla niso ubili zaradi tega, ker je vodil kako politično ali propagandno akcijo. Ubili so ga tisti ljudje, ki so hoteli Afričanom ukrasti tistih bor-nih dvajset tisoč lir, ki jih ti dnevno zaslužijo na kmetih po dvanajstih urah dela na črno. Ubili so ga tisti ljudje, ki so Afričanom hoteli odvzeti še tistega malo denarja, s katerim se ti ne le preživljajo, marveč pošljejo tudi domov, da z njim preživijo svojo družino.

Italija je svojčas bila izvoznik poceni delovne sile. Reveži so zapuščali Furlanijo in Sicilijo, Veneto in Apulijo. Šli so v Severno in Južno Ameriko, šli so v severne in srednjeevropske dežele. V bogatejših državah so jih tamkajšnji ljudje izkoriščali, pljuvali so nanje, zvišala nanje gledali. Napake enega ali ozke skupine so zvrčali na vse, ki so prihajali iz teh krajev. V Severni Ameriki so Italijane smatrali kot mafije. V Nemčiji so jih nazivali z žaljivko »makaroni«. Ko so se stotisoči ljudi iz južne Italije po drugi svetovni vojni izselili in prišli v severne pokrajine države, so jih v Turinu, Milanu, Veroni, nazivali z žaljivko »terroni«.

Nekateri ljudje oziroma potomci ljudi, ki so vse to občutili, se sedaj maščujejo nad Afričani in Azijci, neglede ali so ti Črnci, Arabci ali Indokitajci. V teh dneh je bilo v Italiji vse polno podobnih primerov. Na televiziji smo slišali nekatere ljudi iz Apulije, ki so trdili, da so Črnci »svinje«. Nekje v Emiliji se je našel župan, ki je gostincem prepovedal, da bi ljudem prihajajočim iz držav, ki so izven Evropske skupnosti, prodajali pivo in druge alkoholne pijače. K sreči so taki primeri osamljeni.

Pravijo, da je dandanes v Italiji že več kot en milijon ljudi iz dežel Tretjega sveta. Le malokdo med njimi ima dovoljenje za bivanje v Italiji in istočasno tudi zaposlitveno dovoljenje. Nekateri si sicer prizadevajo, da bi stvar uredili, in pred kratkim so v parlamentu izglasovali tudi tozadevne zakone.

Nekaterim pa gre zato, da bi stvari ostale takšne kakršne so. Na Siciliji, v Apuliji, v Kampaniji, v Emiliji, in še kje drugje, ljudi iz Afrike uporabljajo pri kmečkih delih, delo imajo na črno, iz dneva v dan, zaslužek je minimalen, najbrž ne dosega ene tretjine tega, kar zaslužijo domači delavci. Inšpektorjem za delo in policistom ne uspe priti na sled tem delavcem, še manj pa delodajalcem. Čisto drugače so ti državni uradniki uspešni v Brdih in v Furlaniji, kjer preprečijo, da bi dijaki in študentje zaslužili kako liro v času trgatve.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

CAGLIARI — Sardinijo je včeraj zajela nova ognjena stihija. Severozahodni predel otoka in okolica Olbie je v plamenih že od včerajšnjega zgodnjega popoldneva, požari pa so že terjali najmanj deset žrtev. Ogenj se širi z neverjetno naglico predvsem zaradi močnega vetra, ki stalno spreminja smer, gozdovi, podrastje in trava pa so tudi že tako suhi, da zadostuje že iskrica, da se zaneti nov požar. Že v soboto pa so gozdni čuvaji prav v bližini Olbie zalotili skupino mladeničev, ki je v borovem gozdiču podtaknila več manjših požarov. Tudi tokrat, žal, ni izključeno, da je nova stihija sad človekove boleznosti. Civilna zaščita je nad plamene poslala vsa razpoložljiva letala in helikoptere, pozno zvečer pa jim še ni uspelo premagati plamenov. Samo pred mesecem dni je območje Olbie zajel prav tako hud požar, v katerem je bilo pet mrtvih. Zublji so takrat uničili velike gozdne površine na jugu mesta.

Gasilci, ki so v Olbijo prišli z vsega otoka ter civilna zaščita, so že zgodaj popoldne ugotovili, da dobiva požar nepričakovane razsežnosti. Po 17. uri se je začel že nevarno bližati nekaterim turističnim naseljem na področju

San Pantaleo in San Antonio di Gallura. Turisti so začeli panično bežati, verjetno pa je prav panika povzročila smrt devetih ljudi. Trije avtomobili, ki so jih pozneje odkrili karabinjerji, so namreč vozili v nasprotno smer požara, nenadoma pa jim je nov ogenj zaprl vsako pot. Potniki so tako zgoreli v avtomobilih, ne da bi jim lahko kdorkoli pomagal. Kaže, da so med žrtvami tudi trije otroci.

Plameni, ki so zajeli park hotela Nuraghe pri Olbii, pa so tudi tu preplašili številne turiste. V množicnem, neurejenem begu se jih je veliko opeklo, reševalci so govorili o desetinah ranjenih. Hotel so sicer pravočasno izpranili, prav zato, da bi »umik«  
potekal urejeno, nasveti gasilcev in ekip civilne zaščite pa menda niso zaglegli. Kaže, da so ljudje brezumno tekali v vse smeri, nekateri pa se pri tem niso ločili od prtljage, kar je povzročilo še dodaten kaos. Štiri hudo opečene osebe so že prepeljali v specializirane bolnišnične oddelke.

Prefektura iz Sassarija je medtem že odprla posebno zbirno središče, kjer je mogoče dobiti najnujnejše informacije.

*Zaradi razhajanj s stališči slovenskih komunistov*

## France Popit odstopil

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Včeraj se je za prtimni vrati sestalo predsedstvo CK ZKS. Govorili so o pripravi na prihodnjo sejo CK ZKJ, ki bo 11. septembra, ko bodo obravnavali priprave na kongres ZKJ. Seja slovenskega CK pa bo 8. septembra in torej dan po zaključku beograjske konference neuvrščenih. Na njej bodo razpravljali o »idejno-političnih izhodiščih ZKJ in o oblikah političnega pluralizma v jugoslovanski socialistični samoupravni družbi in pismo Franceta Popita Centralnemu komiteju ZK Slovenije«.

Iz tega skopega uradnega sporočila izhaja, da je bilo na dnevnem redu predsedstva v obravnavi več zapletenih vprašanj in med njimi tudi pismo o odstavki Franceta Popita, člana CK ZKS. V sedem strani dolgem pismu je Popit v sredini avgusta kritično ocenil politiko slovenske Zveze komunistov in predvsem odnos do političnega pluralizma.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

## V Villi Literno pogreb J. Maslla

RIM — V Villi Literno so včeraj pokopali južnoafriškega političnega begunca Jerryja Maslla, ki so ga neznanci umorili prejšnji četrtek. Pogreba so se udeležili številni politični in sindikalni predstavniki, prisotna je bila tudi evropska parlamentarka Dacia Valent ter človekoljubne organizacije, ki edine doslej konkretno pomagajo priseljencem iz Tretjega sveta. V žalnem sprevodu pa so bili tudi številni Masllovi tovariši, ki so prišli od vsepovsod. Preiskave o umoru, ki so še v teku, so doslej vzele v poštev 15 osumljencev, od teh je 8 mladoletnikov.

Vzporedno s pogrebom pa so se včeraj zvrstile tudi številne politične in kulturne pobude v korist priseljencem iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti. Tudi predlog, da bi za te priseljence uvedli zaprto število, je povzročilo precej polemik. Msgr. Riboldi je ta predlog močno obsodil, komunist Pietro Fassino pa je dodal, da bi bilo treba najprej ustrezno poskrbeti za priseljence, ki že bivajo v državi in izdelati nove zaščitne zakone zanje. Minister za delo Donat Cattin bo že danes sklical izreden sestanek ministrstva, na katerem bodo proučili možnosti o ustanovitvi posebne komisije za probleme vseh priseljencev.

*Včeraj pogreb bivšega predsednika italijanskih železnic*

## Umor Lodovica Ligata nosi pečat 'ndranghete

RIM — Mafija in 'ndrangheta, politika in gospodarske spletkarije, v bistvu pa le grenko spoznanje, da je italijanska država zdaleč prešibak nasprotnik mafijskih mogotcev. Premišljeni in hladnokrvno izvedeni umor bivšega predsednika italijanskih železnic Ludovica Ligata je odprl špranjo, v katero je mafija že zasadila količek, s katerim bo nadaljevala svojo drobilno akcijo demokratsih institucij, Italijanski politiki in sindikalisti so odločno reagirali na Ligatov umor, vendar so v svojih izjavah soglasno naglasili na potrebo, da se država končno mafiji postavi po robu.

Tokrat so mafijske organizacije dejansko nastopile kot le redkokdaj prej. V noči na nedeljo sta dva plačana morilca pripravila Ludovicu Ligatu sasedo. Bivši predsednik FS, ki je bil vpleten v afero »zlatih rjuh«, je v svoji vili v Bocaleju običajno sprejemal veliko gostov. Tudi v soboto je z njim in soprogo večerjalo osem ljudi. Malo po 2.00 sta dva gosta odhajala, zakonca Ligato pa sta ju pospremila do glavnega vhoda. Pred vilo pa sta čakala dva plačana morilca, ki sta počakala še odhod gostov, nato pa sta umorila Ligata s 26 strel. Morilca nista torej streljala izključno z namenom, da bi umorila bivšega parlamentar-

ca KD, pač pa sta hotela podčrtati dejstvo, da je šlo za demonstrativni umor.

Preiskovalci so prečesali vso okolico Bocaleja in Reggio Calabrije, vendar zaman. Priprli so kakih 30 krajevnih mafijskih, Ligatova vdova Eugenia Mammana, ki je bila priča moževemu umoru, pa ni prepoznala morilcev. Včeraj je več kot 500 ljudi sledilo pogrebni obredu Lodovica Ligata. Vica, kot so ga imenovali prijatelji, pa bodo menda pokopali v Rimu, kjer bodo njegovo truplo tudi zažgali.

Na Ligatov umor so odločno reagirali komunisti, ki so izjavili, naj si parlament prevzame odgovornost za demokratsko varnost in spoštovanje pravic slehernega prebivalca italijanskega Juga. Socialist Salvo Andò pa je podčrtal predvsem dejstvo, da je Ligatov umor dejansko pokazatelj globokih povezav med mafijo in politiko, omenil pa je tudi možnost, (ki je karabinjerji dejansko ne zavračajo), da bi se bil lahko Ligato ukvarjal z ne povsem legalnimi posli. Poleg tega pa se Kalabrija pripravlja na »delitev«  
milijard, ki jih je država namenila »načrtu Reggio«, kar bi nedvomno lahko privedlo do novih spopadov z 'ndrangheto.

## Tudi Moldavci zahtevajo enakopravnost

MOSKVA — Po množični skupni manifestaciji v Litvi, Latviji in Estoniji, se je prebivalstvo v nedeljo dvignilo tudi v Moldaviji. V Kišinjevu, glavnem mestu republike, se je zbralo skoraj pol milijona ljudi, ki so zahtevali, da bi moldavščina postala uradni jezik. Zahtev po drugih oblikah avtonomije ali celo po odcepitvi od Sovjetske zveze zaenkrat ni bilo. Moldavski jezik spada v skupino latinskih jezikov in je zelo podoben romunščini, čeprav so Rusi v manjšini, pa je uradni jezik prav ruščina.

O tem, ali bi moldavščina postala uradni jezik, bi moral že prihodnji teden razpravljati moldavski vrhovni sovjet. Že pred dnevi pa so delavci ruske narodnosti priredili nekaj opozorilnih stavk z namenom, da se uradnost ruskega jezika ne spremeni. Ruski delavci so med drugim tudi predlagali, da bi bila ruščina skupni, medetnični jezik, moldavščina pa naj bi imela uradnost omejeno znotraj republiških meja.

Moskovska Pravda, ki je prejšnje tovrstne manifestacije sprejemala z dokajšnjo popustljivostjo, pa je bila včeraj nenadoma zelo ostra. Moldavski protest so namreč odločno podprli tudi nekateri krajevni partijski voditelji, kar Moskvi menda ni ravno po godu.

## Nasvidenje čez dve leti



V nedeljo se je s poroko zaključila 14. Kraška ohcet

(Foto Križmančič)



## Vrh neuvrščenih se bo začel 31. avgusta

BEOGRAD — Podpredsednik zvezne vlade Dževad Mujezinović je včeraj na tiskovni konferenci v Beogradu orisal potek konference neuvrščenih. Konferenca se bo namreč začela že 31. avgusta, ko se bodo sestali predstavitelji zunanjih ministrstev na rangu veleposlanikov, ki bodo osvojili poročilo o vključevanju novih članov in govorili o dokumentih, ki jih bodo naslednjega dne predložili v razpravo zunanjim ministrom.

Zunanji ministri se bodo sestali 1. in 2. septembra. Njih zasedanje bo odprl zunanji minister Zimbaveja Natan Samujirira, ki bo predlagal jugoslovanskega zunanjega ministra Budimirja Lončarja, da bo zasedanju predsedoval. Ministri bodo obravnavali načrt deklaracije, politično in ekonomsko resolucijo, dogovorili se bodo za način dela in za dokončen dnevni red vrhunškega zasedanja.

Sestanek na vrhu se bo pričel v ponedeljek, 4. septembra, ob 10. uri s plenarnim zasedanjem, ki ga bo odprl predsednik Robert Mugabe, nato pa bo zasedanju vse dni predsedoval jugoslovanski predsednik Janez Drnovšek. Sledili bodo govori vseh udeležencev po vrstnem redu, ki še ni do kraja dogovorjen in končno bodo sprejeli omenjene dokumente.

## Miting vojvodinskih kmetov je izpadel kot poskus rušenja Markovićeve vlade

BEOGRAD — Pred parlamentom v Beogradu se nadaljujejo mitingi. Tokrat so prišli protestirat kmetje iz nekaterih delov Vojvodine, ki niso zadovoljni s kmetijsko politiko Markovićeve vlade. Na to, da bodo prišli v Beograd, so opozorili že julija, ko so računali, da bodo dobili široko podporo kmetov iz drugih republik. Te podpore pa ni bilo. Slovenci, hrvaški, bosanski in makedonski kmetje so se odločno izrekli proti mitingaškemu načinu reševanja težav. Tudi precejšen del vojvodinskih kmetov meni, da je treba počakati, kakšne ukrepe pripravlja zvezna vlada jeseni.

Ponavadi so ta zborovanja bolj množična, tokrat pa se jih je zbralo le okoli dva tisoč, pa še med njimi je bila vsaj tretjina Beograđanov, kar se je pokazalo okoli 18. ure, ko jih je zalila močna ploha in so »domačini« zbežali domov, ostalo pa jih je še kakih osem sto, ki so čakali, da se jih bo usmilil kdo od zvezne vlade in se pogovoril z njimi.

Sicer pa je bil scenarij včerajšnjega mitinga podoben vsem dosedanjim. Tudi kmetje so se obilno »oborožili« s slikami Slobodana Miloševića in še nekaterih srbskih voditeljev. Prinesli so tudi vrsto transparentov. Na enem od njih je bila narisana Jugoslavija, kjer je bilo na območju republike Srbije in Črne gore narisano lepo rdeče jabolko z jugoslovansko zastavo, nedozorelo jabolko se je znašlo na območju Makedonije in Bosne in Hercegovine (ti dve republiki sta namreč v večini političnih odločitev v Jugoslaviji precej neopredeljeni), medtem ko je bila čez Slovenijo in Hrvaško narisana gnila hruska. Ta transparent torej jasno priča o nosilcih politike, ki so organizirali ta miting.

### nadaljevanje s 1. strani

### ● Rasizem

V Italiji se torej pojavlja rasizem, ki je, v Franciji z Le Penom in v Nemčiji z novonastalo republikansko stranko, dobil tudi politične razsežnosti. Pojavlja se med širokimi plastmi prebivalstva. To sicer ni ničesar novega, saj je v nekaterih krogih rasizem pričujoč tudi do ljudi druge narodnosti in jezika, ki žive v mejah države. Nekateri se ob vsaki priložnosti rasiistično obnašajo do nas Slovencev, do Nemcev na Južnem Tirolskem, do frankofonskih državljanov v Dolini Aoste. Tudi to ni ničesar novega, saj so v nekaterih vodilnih listih v Rimu in v Firencah v drugi polovici prejšnjega stoletja o francosko govorečih ljudeh v Aosti pisali, da so to manjvredne živali, nekaj podobnega so pisali o Slovencih in Nemcih potem ko so ti po prvi svetovni vojni prišli v sklop enonacionalne države. Marsikdo o nas enako misli tudi danes.

V prihodnjih letih bo vprašanje priseljencev iz Afrike in Azije vedno bolj prisotno v italijanskem in zahodnoevropskem svetu. Domačini nočejo več poprijeti za manj plačana in manjvredna dela, priseljenci pa se lotijo vsakega dela, tudi za še tako nizko plačo. Lačni so, v domovini, ki so jo zapustili so lačne njihove družine. Sitim ljudem v Evropi je sicer prijetno, da jim nekdo drug opravlja težaka dela, ni pa jim, da bi ti temnopolti ljudje sedeli poleg njih v gostilni ali v avtobusu.

### ● Popit odstopil

ralizma. Uvodoma izhaja iz nekaterih načelnih stališč tržne gospodarske usmeritve in še zlasti možnosti različnega lastninskega sistema. Ključno sporno vprašanje pa je, po njegovem, v političnem pluralizmu, ki prehaja na parlamentarni sistem, z več strankami in v tej zvezi tudi do razgovorov na vrhu, ki so že škodljivi. Glede odnosov v federaciji pa je Popit oster do poskusov unitarizma in v tej zvezi torej odločno podpira slovensko partijo in slovenski narod v naporih, da se ohrani sedanja avnojska ureditev Jugoslavije.

Popitovo pismo in njegova napoved, da bo izstopil iz CK ZKS, je odraz globokih demokratičnih sprememb slovenske družbe, odraz njene moči in ne šibkosti, kot bi to hoteli nekateri razlagati v Sloveniji in kot bo to prav gotovo reakcija na Jugu. Partija ni monolitna, ker ne more biti, saj je to živ organizem, ki mora upoštevati različne družbene usme-

## Po naporih Sovjetske zveze in neuspehu Arabske lige Francoska diplomatska ofenziva v Damasku za rešitev libanonske državljanske vojne

ŽENEVA — Francoska diplomacija, ki je s pošiljanjem dokaj močnega vojaškega ladjevja v bližino libanonskih voda, sprožila navzkrižne ocene vojskujočih se taborov v deželi cedar, tokrat ponuja oljčno vejico. Nosi jo generalni sekretar zunanjega ministrstva François Scheer, ki je včeraj dopotoval v Damask, nato pa se bo odpravil še v Bejrut ter prestolnice treh arabskih držav, ki skušajo posredovati v libanonskem sporu (Alžirija, Maroko in Saudska Arabija).

Pariz, ki že od julija, ko je prevzel predsedniško žezlo v zahodnoevropski dvanajsterici, krepi diplomatsko akcijo za spravo v Libanonu in mirovno rešitev celotnega bližnjevzhodnega problema, tokrat predlaga program treh točk. Prva narekuje prekinitev spopadov ter »uravnotežen dogovor«, ki naj prepreči pošiljanje orožja dvema libanonskima taboroma. Če je prvi del vsaj deloma tudi zadeva drugih držav, ki lahko pritisnejo na svoje libanonske »varovance«, je njen drugi del izključna odgovornost »zunanjih« dejavnikov, tudi držav, ki sedaj skušajo posredovati.

Zunanji minister Roland Dumas, ki je v nedeljo pozno popoldne, tik pred odhodom François Scheerja v Damask, razgrnil svoj mirovni plan, dalje govori o političnih reformah, poudarjajoč da gre za proces, ki je v prvi vrsti stvar Libanoncev samih. A pri tem ne gre zanemariti vloge tričlanskega odbora Arabske lige, ki je že prejšnji mesec predlagal nekaj političnih reform, s katerimi bi omenjali napetosti

med sprtimi stranmi. Šef francoske diplomacije upa, da bo triumviratu uspelo spodbuditi dolgoročni dialog med libanonskima skupnostima in njunimi frakcijami.

Kot spodbudno gesto v tej smeri Pariz ocenjuje nedeljski nastop maronitskega krščanskega patriarha Sfeirja, ki je potrdil, da so ustavne spremembe neogibne, med drugim pa se je zavzel za zmanjšanje predsedniške oblasti in povečanje moči vlade. Ob last mora biti enakomerno razdeljena med obe skupnosti, vendar se je treba izogniti, da kristjani postanejo državljani druge vrste. In četudi pomeni delni prenos pristojnost od predsednika na vlado koncesijo muslimanskemu delu prebivalstva, ostaja Sfeir trden, da je treba ohraniti določila sedanje ustave (pri njenemu nastanku ne gre zanemarjati deleža Francije), da predsedništvo ostaja v maronitskih rokah. Temu določilu muslimanska stran nasprotuje že desetletja.

Največji zalogaj bo tretja točka Dumasovega plana, ki govori najprej o umiku sirskih enot iz Bejruta in njegovega širšega območja, v drugi fazi pa o odhodu vseh sirskih in izraelskih čet iz Libanona. Izrael ni bil nikoli pripravljen uveljaviti črke resolucij svetovne organizacije, ki so zahtevale umik njegovih čet iz Libanona, temveč si je pridržal nadzorstvo nad »varnostno cono« na jugu države. Prav prisotnost izraelskih enot je izgovor za Sirijo, da zavrača umik svojih vojakov (33.000).

## Vodna ujma pustošila Slovenijo in Hrvaško

LJUBLJANA — Na Kozjanskem in v Halozah, najbolj nerazvitih predelih Slovenije, je narava nesrečnim ljudem očitno napovedala vojno. Lani ta čas so domačini po kozjanskih zaselkih trpeli zardi katastrofalne suše, letošnje poletje pa jim je v noči na ponedeljek prineslo že peto neurje.

Najhuje je bilo 19. avgusta, ko so podivjane vode sicer pohlevnih potokov preplavile begrove in odnašale s seboj vse, kar jim je prišlo na pot. Potem se je vsula še toča, ki je do konca oklestila poljščine, vinske brajde in sadovnjake. Razmočena zemlja je začela drseti po strminah in za sabo puščala zevajoče rane plazišč.

Ljudje iz Haloz in Kozjanskega (neurja so sistematično obdelovala zdaj ta, zdaj oni predel v posameznih občinah, v glavnem pa pustošila predvsem v najbolj revnih krajih) si sploh nimajo časa oddahniti: brž ko stečejo akcije za odpravljanje posledic ujme, že se znova vlije in ves trud je zaman. Zadnje deževje je spet izničilo vse, kar so

v udarniških akcijah zadnjih deset dni storili vojaki, gasilci, cestarji in gradbeniki. Zato so v Sloveniji vse pogostejši predlogi, naj bi republika vsaj del sredstev, ki jih odvaja za nerazvite republike in Kosovo, preusmerila za sanacijo posledic katastrofe v nerazvitih predelih Slovenije.

Narava v svojih neusmiljenih pustošenjih »ne pozabi« tudi hrvaškega Zagorja in Zagreba. Hrvaško prestolnico je zadnje deževje zalilo s 47 litri padavin, kar je ponovno povzročilo zalivanje podvozov, kleti, tovarniških skladišč in zastoje v prometu. Neurje je tokrat pustošilo tudi po Kvarnerju, zlasti veliko škodo je povzročila na južni strani otoka Krka tamkajšnja Velika Rika, edina reka na tem področju, je ogrozila mesto Baška in kamp Zablače: v morju se je znašlo več avtomobilov in prikolic. Ogrožene turiste so evakuirali v hotele, medtem ko cesto, ki jo je neurje uničilo nekje med Omišljem in Baško, še popravljajo. (Z. Š.)

## 30. AVGUST 89

# CTE

ZAKLADNE ZADDOLŽNICE V EVRODEVIZI

## Naložba, vezana na evropsko denarno enoto

CTE so italijanski državni efekti v ECU (European Currency Unit — Evropska denarna enota) in sicer denarni enoti, ki jo sestavljajo devize držav članic Evropske gospodarske skupnosti.

Obresti in kapital CTE so izraženi v ECU, izplačujejo pa se v lirah na osnovi menjave lira/ECU dva delovna dneva pred zapadlostjo.

VARČEVALCI JIH LAHKO PODPIŠEJO PRI SLEDEČIH BANČNIH ZAVODIH: BANCA D'ITALIA, ISTITUTO BANCARIO S. PAOLO DI TORINO, MONTE DEI PASCHI DI SIENA, BANCA NAZIONALE DEL LAVORO, BANCO DI NAPOLI, BANCO DI SICILIA, BANCA COMMERCIALE ITALIANA, CREDITO ITALIANO, BANCO DI ROMA, BANCA NAZIONALE DELL'AGRICOLTURA, NUOVO BANCO AMBROSIANO, BANCO DI SANTO SPIRITO, BANCA EUROMOBILIARE, CASSA DI RISPARMIO DELLE PROVINCE LOMBARDE, CASSA DI RISPARMIO DI TORINO, ISTITUTO CENTRALE BANCHE E BANCHIERI, ISTITUTO CENTRALE DELLE BANCHE POPOLARI ITALIANE, ISTITUTO DI CREDITO DELLE CASSE DI RISPARMIO ITALIANE, CITIBANK N. A., BANQUE PARIBAS, REPUBLIC NATIONAL BANK OF NEW YORK, BANQUE NATIONAL DE PARIS, CHASE MANHATTAN BANK, MORGAN GUARANTY TRUST CO. NEW YORK.

## V podpis 30. in 31. avgusta

| Emisijska cena<br>v ECU | Obrestna<br>mera | Rok   |
|-------------------------|------------------|-------|
| 100%                    | 9,65%            | 5 let |
| CTE                     |                  |       |
| EVROPSKA NALOŽBA        |                  |       |

(B. S.)



## Delegacija salzbürškega parlamenta pri Biasuttiju in Solimbergu

VIDEM — Delegacija salzbürškega parlamenta, ki jo je vodil predsednik Helmuth Schreiner se je včeraj mudila v Vidmu in se srečala s predsednikom deželnega sveta F-JK Solimbergom in odbora Biasuttijem. Na šestih je tekla beseda o številnih vprašanjih skupnega interesa. Govor je bil o zahtevi Avstrije glede vstopa v Evropsko skupnost, predvsem pa o možnosti, ki jih nekaj mesecev od tega imajo avstrijske dežele, da lahko v okviru bilateralnih odnosov in v mejah točno začrtanih pristojnosti sklepajo sporazume z obmejnimi in tudi drugimi deželami, ne da bi te sporazume moral potrditi dunajski parlament.

Govor je bil tudi o delovni skupnosti Alpe-Jadran (Salzbürška je aktivni opazovalec in bi želela postati aktivni član skupnosti) in o problemu prevozov, predvsem o dolgoletnem problemu predora na Pločah (Plockenpass-Monte Croce Carnico).

Vsekakor je bilo poudarjeno, da so dosednji odnosi med obema deželama doslej sloneli na prijateljskem sodelovanju in da je treba po tej poti tudi nadaljevati in v tem sklopu reševati probleme, ki se pojavljajo. Predsednik deželne uprave Biasutti pa je s svoje strani še posebej poudaril, da je v okviru medsebojnega sodelovanja še posebej potrebno korektno informirati in sensibilizirati javnost o najbolj perečih vprašanjih, kot je na primer predor na Pločah, gradnji katerega je F-JK vedno pomagala veliko turistično važnost.

## Zmeda v Sloveniji pred začetkom pouka

# Kdaj prvi dan v šolo?

KOPER — Se bo pouk v novem šolskem letu začel v petek, prvega septembra ali v ponedeljek, četrtega? To je pred skorajšnjim začetkom najpogostejše vprašanje, ki po nepotrebnem povzroča zmedo in slabo voljo pri učencih in njihovih starših, prav tako pa tudi v šolah samih, kjer morajo odgovorjati na številne telefonske klice.

Začelo se je pravzaprav zaradi dejstva, da je v letošnjem koledarju prvi september prav konec tedna. Republiški komiteju za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo v Ljubljani so mnogi naslovili svoja razmišljanja o tem, ali je smiselno začeti pouk prav v petek, ko se mnogi šole vračajo z dopusta, ko morajo številni učenci v srednje šole daleč od doma le zaradi nekaj začetnih ur prvega dne pouka in podobno. Glasni so bili tudi zagovorniki začetka v petek, zlasti so predlagali to za osnovne šole, češ da se otroci lažje privadijo in po "družinskem vikendu" resneje startajo v novo šolsko leto.

Po besedah predsednika Komiteja doktorja Ludvika Horvata v republiškem upravnem organu nimajo posebnih pristojnosti, da bi odločili o prvem

šolskem dnevu. Zakon določa čas trajanja šolskega leta od prvega septembra do 31. avgusta in narekuje znotraj teh dveh datumov tudi pouk, ki se mora končati do 25. junija. Tako pravilnik za osnovno šolo, za srednje pa ga še ni, četudi ga spremembe zakona predvidevajo.

Na šolah samih torej je, da se same odločijo, kdaj začeti. V republiškem Komiteju svetujejo, enako tudi v koprski enoti Zavoda za šolstvo, da bi srednje šole začele v ponedeljek, 4. septembra in se tako izognile stroškom prihoda učencev iz številnih tudi oddaljenih krajev. Osnovne šole, ki zajemajo določene in bližnje šolske okolišče, pa naj bi učence sprejele že v petek, kar še posebej toplo priporočajo za prvošolce, ki bodo prvič prestopili šolski prag.

Znano je že, da bodo koprskе osnovne šole po navodilu občinskega komiteja za družbene dejavnosti začele pouk v petek, tako bo tudi v izolski šoli Vojke Šmuc. V petek bodo v šolo prišli tudi vsi učenci osnovnih in srednjih šol z italijanskim učnim jezikom v Izoli, Kopru in Piranu. Potrdili so tudi že ponedeljkov začetek za koprskе srednješolce in za učence Srednje gostinske in turistične šole v Izoli. Sicer pa je pričakovati, da bodo o prvem šolskem dnevu zadnje besede rekli tudi drugod in svoje odločitve zapisali v obvestilih na šolskih vratih.

Še ena izkušnja več, bi lahko zapisali, s krivdo v koledarju! Ali pa vendarle v ljudeh samih, ki petka na prvi september 1989-ega leta niso odkrili že prej, pred iztekom preteklega šolskega leta. Takrat je bilo namreč še dovolj časa, da bi se o prvem dnevu pouka dogovorili in prihranili veliko slabe volje, pa tudi moči in časa.

MIRJAM MUŽENIČ

## V nedeljo v Šebreljah odkritje spominske plošče

IDRIJA — V nedeljo, 3. septembra, ob 16. uri bodo v Šebreljah ob 45-letnici vojaškega šolstva NOV in POS ter ob krajevnem prazniku Šebrelj svečano odkrili spominsko ploščo oficirski šoli slavnega IX. korpusa NOV in POJ. Slavnostni govornik bo Lado Pohar, podpredsednik Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije.

V kulturnem programu bodo sodelovali domači šolarji in mešani pevski zbor, po odkritju spominske plošče pa bo tovariško srečanje ob zvokih ansambla Lojzeta Slaka.

Občinski odbor ZZB NOV Idrija, odbor skupnosti borcev vojaškega šolstva NOV Slovenije, družbenopolitične organizacije in svet

krajevne skupnosti Šebrelje vabijo borce in aktiviste NOB, še zlasti one iz zamejstva, ki so se mudili na Šebreljskem, da se udeležijo slavnosti.

Prebivalci Šebrelj so veliko prispevali med NOB, zaradi česar so nemški vojaki 10. junija 1944 pobili pet vaščanov in zažgali vas; zgorelo je 68 stanovanjskih hiš in vsa pripadajoča gospodarska poslopja.

V kraju Podstanajca, ob lazu Zabržnice, so partizani avgusta 1944 zgradili barake. V teh barakah je 5. septembra 1944 začela pouk partijska šola za Primorsko in Gorenjsko. Do 25. marca 1945 se je zvrstilo sedem tečajev. Med zadnjo ofenzivo so se tečajniki 25. marca 1945 umaknili, Nemci pa so barake našli in jih požgali. Partijsko šolo sta vodila Jože Lesar in Anica Zrimšek.

V Šebreljskem vrhu, v gozdu pri kmetiji Pisance je bila od julija 1944 do konca vojne pokrajinska uprava vseh partizanskih tehnik in tiskarn na Primorskem. Najprej jo je vodil Ciril Lukmanj, od začetka leta 1945 pa Martin Kokalj-Aleš.

Pri domačiji Andreja Rjavca v Grapi na Šebreljskem vrhu pa je bil sedež primorskega mladinskega vodstva med NOB.

V hiši pri Osredkarju pa je bilo v letih 1943-44 dalj časa pokrajinsko poveljstvo VOS in OŽNE.

JOŽE OBLAK

## V F-JK začetek 21. septembra

TRST — V F-JK se bo šolsko leto začelo 21. septembra. Šolskih dni bo 204. Božične počitnice bodo od 23. decembra do 7. januarja, velikonočne pa od 12. do 18. aprila. V vsaki občini bodo šole imele še po en pouka prost dan na praznik patrona.

## Slovenci so se v nedeljo oddolžili zaslužnemu gorniku, ki je za seboj pustil neizbrisne sledove

# Na Dovju odkrili spomenik triglavskemu župniku Jakobu Aljažu

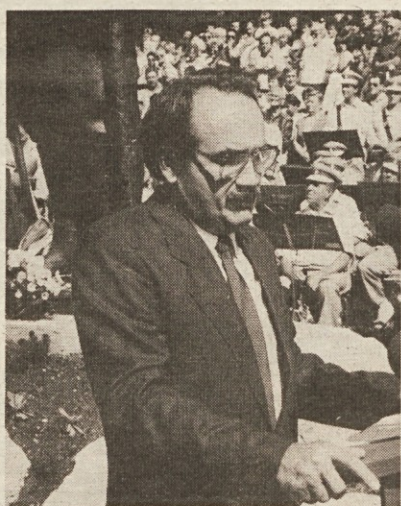
DOVJE (JESENICE) — Čudovit sončen dan je v nedeljo spremljal na Dovjem pri Mojstrani slovesno odkritje spomenika triglavskemu župniku Jakobu Aljažu, ki je točno pred 100 leti prišel za župnika v to faro. Velicestne manifestacije slovenskega planinstva in slovenstva nasploh se je udeležila več tisočglava množica, ki je prispela v ta krasen kotiček gorenjske dežele iz vse Slovenije in iz zamejstva.

Jakob Aljaž, narodni branitelj, planinski organizator, skladatelj in zborovodja ima torej svoj bronasti spomenik, ki ga je upodobil žal pred nekaj dnevi preminuli srbski akademski kipar Nebojša Mitrić. Pomnik Aljažu stoji ob glavni cesti, ki povezuje Jesenice z Gornjesavsko dolino, torej na vidnem mestu, odkoder zre v svoj ljubljani Triglav.

Slavnostni govornik nedeljske manifestacije je bil ugledni slovenski pisatelj, politik in kulturni delavec dr. Matjaž Kmecl, ki je med drugim povedal o župniku Aljažu: »Prav pa je, če si ob tej slovesni uri priključimo v zavest, kaj vse nam ta spomenik sporoča in narača. Ne samo zamaknenja in blagoslova, kakor kaže Aljaževa roka, ki se je samodejno vzdignila proti Triglavu, to so tudi dolžnosti, ki nam jih stari triglavski gospodar, kot dedičem nalaga.

Tam okoli leta 1896, ko je njegovo delo brzkone doseglo vrhunec in slovenska planinska organizacija najbrž odločilno utrditev, ko je že leto dni stal stolp na vrhu Triglava, so ga slovenski študentje v Gradcu prosili za kakšne pesmi, ki bi jih prepevali s hrvaškimi prijatelji v skupnem društvu Sloga. Iz pobude je nastala znamenita planinska himna Oj Triglav moj dom. Skupaj s partituro jim je poslal še 20 mark za pijačo, da bi jim pesem lažje šla iz grl, obljubo brezplačnega prenočevanja v novem triglavskem domu, ki ga je prav takrat zgradil, in pa sporočilo le pogumno držimo slovensko zastavo, vi ste mladi čvrsti bojovníki, jaz pa že veteran, pa če treba, grem še v boj.

O sedanjem položaju pa je Kmecl povedal sledeče: »Aljaž in njegovi so nam očuvali Triglav pred tujci, mi pa moramo sedaj najti moči in modrosti, da ga obvarujemo sami pred seboj. Saj smo res razglasili Triglavski narodni park, kot znamenje svoje odgovornosti, toda še dolgo med nami ne bodo tihe glave, ki se jim zdi to neumno in nepraktično, ki mislijo da ga je škoda, ker bi lahko v njem zidali elektrarne in zajetja pitne vode, ko jo tisto pred nosom sporti zamažemo. Da bi lahko neomejeno gradili ceste, zravljali cele gore v smučišča, v puščave, mi pa se gremo park. Ampak, ljudje božji, razmišljajte o Triglavu kraljestvo, pa bo tudi teh nekaj najlepših delov slovenskega sveta šlo v franže, za nas in za naše vnuke. Zdjaj moramo zato biti vsi Aljaži. Tu pod Triglavom ne živimo krevalci in pretepači, vendar tudi poglavni nastavljalci ne. Tisti, ki očitajo, da se že dve leti osorno obnašamo, naj



Slavnostni govornik dr. Matjaž Kmecl (levo), tisočglava planinska množica, ki je sledila proslavi (v sredi) in Ciril Zlobec (desno), ki je odkril spomenik (Foto M. Čubej)



se spomnijo, da nam že osem let stopnjevano brusijo v obraz takšne, ki bi jim ne mogli reči bratske. Ampak danes smo predvsem in brez oblačka sprenevedanja globoko hvaležni srbskim prijateljem in umetnikom za veliko in lepo gesto. Ne kot Gorenjci, ker je bilo zastoj, temveč kot ljudstvo, ki si je prav zdaj iz svoje najbolj pristne življenjske države izbralo za himno pesem z verzov prijateljev, ki smo zato se zbratili, ker dobro v srcu mislimo.

Mogoče se bo spet kolerično zganjal tudi veliki spoštovanj, pa tudi že nekam zmedeni stari in današnje slavlje proglasil za ponoven dokaz klerikalno komunistične zarote. Treba bi mu bilo povedati, naj za božjo voljo ločuje med klerikalizmom in krščansko kulturo, med spoštovanjem pravice do verovanja in poklica ter inkvizitorstvom, ki si po nemarnem in pregrešnem prisvaja Kristusa prav tako kot kak politbrikrat Jugoslavijo in revolucijo. Aljažev spomenik, ki ga danes odkrivamo skupaj srbski umetniki in slovenski planinci, požrtvovalni krajani vseh nazorov in prepričanj, verniki in ateisti, gospod nadškof in jaz, ki prihajam iz predsedstva centalnega komiteja, je tako tudi spomenik medsebojnega razumevanja, človečnosti, spoštovanja in priznanja številnih, trajnih skupnih vrednot.

Aljažev spomenik je odkril in izročil v varstvo članom PD Dovje-Mojstrana predsednik častnega odbora in podpredsednik Republiške konference SZDL Ciril Zlobec, ki se je med drugim javno "opravičil", da še ni bil na vrhu Triglava. Dejal je tudi, da Aljaž presega simbol planinstva, kajti v vseh, ki kakorkoli živimo z večno zaskrbljenostjo Slovencev za svojo usodo, za prihodnost in častno sedanjost, je postal in je bil že od vsega začetka simbol teh naših prizadevanj.

Nato je spregovoril še ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojz Suštar, ki je pred osrednjo prireditvijo daroval zahvalno mašo v cerkvi sv. Mihae-

la na Dovjem, ki je med drugim dejal, da je Aljažev spomenik sporočilo in naročilo in obveznost za vse Slovence. Med proslavo so med drugim tudi sprejeli sklep, da postane Aljaževa vsem prav dobro znana pesem Oj Triglav moj dom slovenska planinska himna.

Za pester program osrednje proslave so prispevali tudi združeni pevski zbori jeseniške občine, mešani pevski zbor glasbene matice, pihalni orkester jeseniške železarne in recitatorja gledališča Tone Čufar z Jesenic. Planinski praznik se je nato preselil v bližnjo Mojstrano, kjer je bil na sporedu Dan Triglavskega narodnega parka.

MARKO CUBEJ

## Pilot umrl pri Divači

DIVAČA — V nedeljo ob 15.35 je ob vzletišču Gaber pri Divači strmoglavilo motorno letalo utva 75, ki ga je pilotiral 47-letni Rudolf Jerak iz Kozine, član Aero kluba Postojna. Pilot je po strmoglavljenju umrl. Nesreča se je zgodila na letalskem pikičku ob prazniku sežanj občine.

Rudolf Jerak je malo pred nesrečo vzletel in potegnil za seboj jadralno letalo, ko pa ga je odpel, je naredil še krog nad vzletiščem in nati iz neznanih razlogov strmoglavil. Na srečo ni padel na vzletno stezo, okrog katere je bilo zbranih več kot 1000 ljudi, ampak nekaj deset metrov stran, tako da se je ob nesreči huje in laže ranilo še šest ljudi. Včeraj so si prizoristi nesreče ogledali predstavniki zvezne letalske komisije iz Beograda.

U. Š.

## Šmarska cesta-bližnjica v nesrečo

KOPER — Na Šmarski cesti je v soboto ugasnilo še eno življenje - že sedmo v dobrem letu. Kako nevarna je ta bližnjica, ki povezuje slovensko in hrvaško Istro, zgovorno pričajo podatki, ki so jih zbrali koprski prometniki. Od 20. maja lani do minule sobote se je na tej cesti zgodilo 30 hujskih prometnih nesreč, v katerih je sedem udeležencev umrlo, 26 se jih je huje in 16 laže ranilo. Tretjina hudih nezgod se je zgodila na odseku dolgem manj kot kilometer, na začetku vzpetine proti Paderni, kjer se cesta z dveh razširi na tri vozne pasove. Dvema tretjinama nesreč sta botrovali neprimerna hitrost in spolkovoznišče. No, ravno ob dežju postane ta bližnjica skozi Istro bližnjica v nesrečo!

Že dolge številke kažejo, da s Šmarsko cesto nekaj ni v redu. In da vse ni v redu je poznano tako prometnikom, koprskemu cestnemu podjetju kot tudi republiškemu komiteju za promet in zveze. Razen prometnikov, ki imajo to nevarno delo, da seštevajo žrtve in s posameznimi akcijami merjenja hitrosti skušajo le omiliti posledice, nihče drug ne ukrepa.

Kaj je narobe s Šmarsko cesto, ki so jo zgradili pred desetimi leti? Gradbinci so tedaj na tej cesti uporabili novo tehnologijo (menda švedsko), tako da so traso pokrili le z eno plastjo posebnega asfalta. Z leti se je vrhnji del tako obrabil, da se zaradi gladkih drobcev kamenja, ki je pomešan v asfaltu, ob vsakem deževju cesta spremeni v drsalnico, ki je prava past za nepoučene šoferje, ki so prepričani, da vozijo po "normalni" asfaltni cesti. Zato tudi ni čudno, da je med žrtvami Šmarske ceste največ tujcev in naših voznikov, ki te ceste ne poznajo.

Kaj je bilo doslej storjenega, da bi voznike opozorili na nevarnost, sta le dva prometna znaka (v Šalari

in pri bencinski črpalki v Šmarjah), ki ob dežju omejujeta hitrost na 50 kilometrov na uro. Ob analizah nesreč pa se je izkazalo, da je tudi ta hitrost prevelika, če na primer voznik pritiska na zavoro, saj s tem dobi vozilo le še pospešek, krmilo pa postane neposlušno. Zato se tudi prometniki bojijo vsakega dežja in bi Šmarsko cesto najraje zaprli za promet.

Rešitev je le nova asfaltna prevleka, za kar bi po zatrdilih odgovornih s koprškega cestnega podjetja po današnjih cenah stalo precej več kot milijardo. Tega denarja pa cestno podjetje nima, na problem Šmarske ceste pa že nekaj let zaman opozarja skupnost za ceste Slovenije. Kljub opozorilom in srhljivim številkam pa Šmarska cesta še naprej ostaja nevarna. Čeprav se natančno ve, kdo je odgovoren za tako stanje, nihče ne ukrepa. Kot da človeška življenja nič ne štejejo.

IZTOK UMER

Rešitev je le nova asfaltna prevleka, za kar bi po zatrdilih odgovornih s koprškega cestnega podjetja po današnjih cenah stalo precej več kot milijardo. Tega denarja pa cestno podjetje nima, na problem Šmarske ceste pa že nekaj let zaman opozarja skupnost za ceste Slovenije. Kljub opozorilom in srhljivim številkam pa Šmarska cesta še naprej ostaja nevarna. Čeprav se natančno ve, kdo je odgovoren za tako stanje, nihče ne ukrepa. Kot da človeška življenja nič ne štejejo.

IZTOK UMER



# Ženina in nevesto je spremljalo 250 noš, vzklikalo pa jima je okrog tri tisoč gledalcev

## Dunja je na Davorinov dom »p'nesla mjr in žjegen božji«

Tudi letošnji kraški "ohcetarji" so imeli z vremenom kar precej sreče. Po sobotni celodnevni plohi, ki je postavila pod vprašaj ne le udeležbo noš (ki bi jih bilo pod dežjem res škoda pokvariti), ampak celo izvedbo ljudskih "obredov" na odprtem, so se svatje v nedeljo zjutraj prebudili ob sijajnem vremenu, ki je letošnje 14. Kraško ohcet spremljalo vse do popoldneva. Nedeljsko vreme je bilo kot naročeno: kljub pripekanju sonca je bila namreč temperatura dovolj zmerna, da so svatje lahko prinesli tudi najbolj vročo nošo in da so brez večjih težav dali duška svojemu veselju. Sijajno vreme je privabilo na Repentabor nadpovprečno število noš - okrog 250 jih je iz vseh krajev tržaške pokrajine od Škedenja do Sv. Ivana in Barkovelj, da ne govorimo o kraških "ohcetarjih" prišlo proslavljat letošnja kraška novoporočenca ter Dunji in Davorinu pripravilo ob izhodu iz cerkve res slavnostni špalir.

Ženin Davorin se je s svati odpravil po nevesto na Col kar dobro uro pred začetkom obreda. Okrog 9. ure so se pred Kraško hišo v Repnu zbrale namreč prve noše, ki so ženina pospremile do nevestinega doma na Colu, to je do "Stršinove" domačije. Med potjo jih je s frajtonarco bodril ženinov prijatelj Renco, ki je z glasbo skušal "utišati" njegove mračne občutke ob zapuščanju "ledih stana".

Na Colu, kjer se je zbrala pravcata množica noš, sta nevestina "mati" Mara in "oče" Alojz pogostila in okrepčala svate. Čakajoč na nevesto so se svatje sladkali z dobrimi domačimi "štravbami" in s "fanciji", ki so jih najpogumnejši zalili tudi z domačo kapljico. Ko sta bila veselje in petje na višku, se je na pragu prikazala nevesta Dunja, njen prihod pa je še podžgal razpoloženje prisotnih, ki so skušali "potolažiti" nevestine starše, katerim so solze silile v oči.

»S'm obljudu, da b'm pršu in zdej sem tle,« je dejal ženin, ki je na ta način zahteval nevesto zase. "Oče" Alojz, ki je ženinu zagotovil, da se bo z nevesto »dobro j'mu«, pa je imel nalogo, da potolaži tudi razžaloščeno mater. »Tu je v'lika žalost,« ji je dejal, »ma muormo b't k'rajzni.«

Nasmejana zaročenca, ki se pred obredom drug drugega nista smela dotakniti, sta prišla vsak svoj vogalček belega robčka in se podala na strmo pot, ki od Cola pelje do kamnite cerkvice na Tabru. Spremljal ju je dolg pisan in veselo razpoložen sprevod svatov, med katerimi je bilo tudi mnogo majhnih otrok, ki so bili prav tako kot odrasli oblečeni v nošo oziroma v "kamižolo". Na cesti s Cola je svate pričakala velika praznična množica, ki si je prišla ogledat Kraško ohcet in je veselo vzklikala »Živjo ohcet!« (med občinstvom je bilo tudi nekaj predstavnikov oblasti, med njimi predsednik Pokrajine Crozzoli, pokrajinski odbornik za turizem Del-

lo Russo, deželni odbornik za turizem Francescuti in podprefekt Vergone).

Potem ko so se svatje in zaročenca na dvorišču cerkve nastavili številnim "poklicnim" in drugim fotografiskim objektivom, je sprevod krenil v cerkev, kjer so ob vstopu zaročencev zadonele orgle s starim ljudskim napevom. Župnik Anton Bedenčič, ki je še pred začetkom obreda poudaril, da Kraška ohcet simbolizira vse slovenske, zlasti pa kraške poroke, je v pridigi dejal, da je tradicija bogastvo, iz katerega črpamo vse naše življenje. »Pomen današnje poroke je zelo velik,« je poudaril. »Časopisi so opevali lepoto kraških običajev, verjetno pa so premalo poudarili pomen skupnega življenja v današnji družbi, ki mlademu človeku ne nudi dovolj vrednot in upanja v prihodnost.«

Po slavnostnem obredu, ki so ga številni fotografi in snemalci verjetno nekoliko motili (turista iz Maroka sta se na primer fotografirala ob zaročencih prav tedaj, ko je župnik obhajal druge vernike), je novoporočenca pričakal pred cerkvijo slavnostni špalir, ki se je vil vse do kamnite "kaluonje". Svatje so novoporočenca sprejeli z rižem in s konfeti, ki so bili za ženinova očala usodni: eden od konfetov mu je namreč razbil levo lečo, tako da je Davorin moral praznovati s "ponesrečenim očesom". Po tej majhni nezgodi sta Davorin in Dunja z roko v roki stopila na čelo poročnega sprevoda, ki se je napotil na Poklon, kjer jih je na vrtu gostilne Furlan pričakal okusni telečji "žvacec" in kjer so svatje po malici prvič zaplesali novoporočencema v čast. Od tod je sprevod krenil proti Repnu, po poti pa so svatje zaplesali "pr Stenah" in pri slavlolu, kjer so domačini ponovno pogostili svate s slaščicami. Pred predajo neveste so zaplesali še na repenskem trgu, kjer sta se novoporočenca zavrtela sredi dolgega in pisanega "kola".

In že smo bili priče najpomembnejšemu trenutku, ko je nevesta morala stopiti v nov dom. Velika mati Marija in veliki oče Emil, ki sta čakala za zaprtimi vrati Kraške hiše, sta bila skoraj presenečena, ko sta zaslišala glasno vpitje »uoče uodprtec«. Oče skoraj ne bi bil odprl vrat, ko bi svatje ne bili tako vztrajni. »K'rko v's je!« je vzkliknila mati, ko je zagledala tako veliko množico. Prvi nevesti, ki so ji jo predstavili, pa je dejala: »Ste bla šaldo ljepa, ku ste bla mlada, ma zdej bi p'r hiši lahko samo molila.« Prav tako nezadovoljna je bila mati z drugo nevesto in šele tretja ji je bila pogodu. Dunja, ki ji je prinesla prelep poročni kolač, ji je namreč zagotovila, da zna šivati, prati, grabiti seno, vsega malo pač. Ko je dejala, da bo »k hiši p'nesla mjr in žjegen božji«, so se veliki starši pomirili in končno sprejeli svate na dvorišče, kjer so do poročnega kosila v gostilni Križman rajali in peli.

BARBARA GRUDEN



### Dež povzročil precej zmede v prometu

Če med Kraško ohceto ni bilo problemov z javnim redom (kot so nam povedali openski karabinjerji, ki so med drugim pohvalili lepe kraške običaje, ki so tako različni od tistih iz njihovih dežel), pa je bilo nevšečnosti s prometom veliko. Dopoldne je bilo na cestah sicer mirno, saj so svatje pravilno parkirali svoja vozila, redki avtomobili pa niso pretirano motili poročnega sprevoda.

Težave so se začele popoldne, ko je na Repen navallila velika množica Kraševcev in Tržčanov (ocenjujejo, da je bilo v Repnu okrog tri tisoč ljudi). Parkirani avtomobili so se vili daleč ven iz vasi, skoraj do Cola. Ko je okrog 18. ure začelo deževati, se je množica vsula v avtomobile, da bi se odpeljala, in s tem povzročila pravo zmedo. Avtobus, ki zaradi parkiranih avtomobilov ni mogel peljati mimo, pa je še poslabšal položaj. Za njim je namreč nastala dolga kolona vozil, ki se sploh ni mogla premakniti. Komur je po polurnem čakanju končno uspelo odpeljati, pa je naletel na gost turistični promet, ki je v nedeljo spet poplaval ceste v pokrajini.



## V soboto zvečer zadnje dejanje pred poroko: skrbni prevoz bale



Na predvečer poročnega slavlja so se balarji zbrali na "nevestinem" domu, pri "Stršinovih" na Colu, da bi z vozom na volovsko vprego prepeljali nevestino doto do "ženinovega" doma, Kraške hiše v Repnu. Prevoz bale mora namreč po starem običaju potekati zvečer, da bi vaški zlobni jeziki ne imeli preveč dela pri ocenjevanju vrednosti nevestine dote.

Velika mati Mara Seražin Guštin je fante sprejela z vinom in slaščicami, veliki oče Alojz Milič pa je pozorno nadzoroval balarje, da ne bi poškodovali "hčerine" dote. Fantje so na voz najprej posadili posteljo, nato skrinjo, zibelko in orodje, ki bo nevesti služilo pri domačem in poljskem delu. Ko je bilo vse naloženo, so balarji pred voz postavili vola, ki je nato krotko počakal nevesto, da je z bičem napravila po tleh znak križa in rekla: »Svjete križ božje, les h sebel.« Balarji so nato vola pognali in mu med potjo s porivanjem voza večkrat priskočili na pomoč ter hkrati skrbno pazili, da ne bi kak radovednež stegnil rok po bali.

V Repnu je "ženinova" velika mati Marija Guštin Milič morala najprej odkupiti kokoš od dedka, Uroša Grilanca, ki je sedel na vozu. Kokoši je najprej ponudila nekaj koruze, toda kokoši "glasnik" je zahteval in tudi prejel kos "presenca" ter nekaj "štavb" in "fancijev". Velik oče Emil Škabar je nato balarjem ponudil majoliko vina in fantje so začeli utrudljivo prenašanje bale po stopnicah na "gank" do spalnice. Obiskovalci, ki so tudi ob tej priložnosti napolnili dvorišče Kraške hiše, so nato pozno v noč prepevali in popivali po osmicah ter plesali na repenskem trgu ob zvokih ansambla Krt.

## Organizatorji Kraške ohceti in vaščani so se izkazali z veliko gostoljubnostjo

Prireditve Kraške ohceti je kot običajno zahtevala veliko truda in požrtvovalnosti, predvsem članov zadruga Naš Kras (levji delež je seveda prispeval sam predsednik zadruga Egon Kraus) in nekaterih posebno zaslužnih domačinov. Veliko ur prostovoljnega dela in prizadevanj so v prireditve vložili tudi tisti, ki so (nekateri že od preteklosti srede do nedelje) vsak dan skrbeli, da bi si lahko obiskovalci postregli z najrazličnejšimi dobrotami in tudi z gastronomske plati ohranili kar najlepši spomin na letošnje 14. Kraško ohcet.

To so seveda člani nekaterih društev in nekateri zasebniki, ki so prejšnji teden odpri svoje osmice v Repnu, in sicer: domače kulturno društvo Kraški dom, župnijska skupnost Repentabor in nogometni klub Kras - Repentabor ter člani smučarskega kluba Brdina, športnega društva Polet in Društva slovenskih lovcev Furlanije Julijske-Krajske Doberdob ter zasebniki Radko Guštin, Andrej Milič in Igor Purič. Skoraj vse osmice so ponujale pristno kraško hrano, od jote in klobas z zeljem do kuhanih štrukljev (čeprav so bili resnici na ljubo vmes tudi čevapčiči, ki na tako prireditve res ne sodijo...) in njihov trud je bil poplačan, saj gostov ni zmanjkalo nikjer. K uspehu posameznih osmic je seveda bistveno pripomogel informativni prospekt, ki so ga obiskovalci prejeli ob vходу v vas ali v osmicah samih. Pobuda prirediteljev je žela vse polno pohvalnih besed. Pohvalo za uspešno decentralizacijo prireditve je v svojem petkovem predavanju o noši v Kraški hiši izrekel tudi etnolog Janez Bogataj.

V nedeljo so prireditelji pred popoldanskim odprtjem plesa ob sodelovanju članov tržaške folklorne skupine Stu ledi poskrbeli tudi za nagraditev noš. Predsednik zadruga Naš Kras Egon Kraus je denarno nagrado in majoliko izročil najprej najstarejši udeleženci letošnje Kraške ohceti, devetdesetletni Ani Brišček Škerlavaj z Opčin, ki se je v noši udeležila vseh dosedanjih Kraških ohceti. Gospo Ano, ki je imela na sebi rokavce (bluzo) svoje prababice iz leta 1844, je nagrada ganila do solz.

»Ohcet resnično poteka kot včasih,« nam je zaupala. »Noša je ponos našega naroda. Naše noše smo nosili tudi pod fašizmom, v procesiji. Noša je kot zastava... Predlanskim sem še plesala, letos pa ne morem več. Zelo rada imam stare pleske, saj smo včasih po cele ure plesali...«

Poleg gospe Ane sta nagrado prejeli še Magda Pertot iz Barkovelj in Darma Purič iz zgoniške občine. Prva za najpopolnejšo originalno nošo, druga pa za najlepšo reprodukcijo noše.

»Rada bi se zahvalila prav vsem,« sta z zadovoljstvom in srečo v obeh po ohceti dejala Dunja Sosič in Davorin Smotlak. »Posebna hvala prirediteljem, repentabrskim vaščanom in vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k uspehu najine poroke. Res, prisrčna hvala vsem!«

LOREDANA GUŠTIN



Na posnetkih Davorina Križmančiča vidimo po vrstnem redu: poročni obred na Tabru, prihod poročnega sprevoda v Repen, predajo neveste, ki prinaša poročni kolač v dar velikim staršem, sobotni prevoz bale in prve tri nagrajene noše.



# Končujete se poletne počitnice tržaških upraviteljev Na Pokrajini o upravnih zadevah Na Občini pa so sejo premaknili

Tudi za tržaške politike in upravitelje so se poletne počitnice praktično končale. Sinoči se je po poletnem premoru sestal pokrajinski svet, ki se je ukvarjal z izključno upravnimi zadevami, posebno pozornost pa je namenil dolgovom pokrajinske uprave. Gre za tako imenovane izven proračunske finančne dolgove, ki jih sedanji odbor hoče končno poravnati in s tem postopno sanirati ne preveč bogate pokrajinske blagajne. O dolgovih, ki so se nakopili v zadnjih letih, je uvodoma poročal odbornik za proračun demokristjan Cannone, levji delež v precej dolgočasni razpravi pa je igrala opozicija, ki je očitala odboru nejasnost in tudi nemarnost pri vodenju finančnih in upravnih poslov. Načelnik komunistične svetovalske skupine Martone je pogršel širše soočanje v pokrajinskem svetu o tem vprašanju, predsednik Crozzoli pa se je obvezal, da bo odslej naprej tudi v pokrajinskih uradih prevladala »glasnost«, tako, da bodo lahko vsi svetovalci neposredno preverili finančno stanje Pokrajine.

Tržaški občinski odbor je medtem včeraj sklical občinsko sejo komaj za 11. september, medtem ko so se na zadnji občinski seji sredi julija sporazumeli, da bo občinski svet zasedal še včeraj. Odbor in stranke, ki ga podpirajo, so se izneverili sprejeti obvezi in

raje čakajo na razplet deželne krize, odprta vprašanja politične in upravne narave pa se iz dneva v dan kopičijo. Občinski odbor se je na svoji včerajšnji seji vsekakor ukvarjal tudi s kočljivim vprašanjem upravljanja občinske klavnice, ki jo gradijo v Žavljah.

Odložitev občinske seje je sprožila oster protest svetovalca mestne zelene liste Paola Ghersine, ki se je sinoči v znak protesta vseeno predstavil na županstvu. Prišli pa so tudi nekateri dru-

gi svetovalci, ki so očitno mislili, da se bo občinska seja redno odvijala. Gheršina je izdal tiskovno sporočilo, v katerem protestira zaradi paralize občinske uprave in očita večinski koaliciji, da ji gre v bistvu samo za oblast in za razdeljevanje stolčkov. Tudi župan Richetti, ki smo ga nekoč cenili zaradi delavnosti, je podčrtal predstavnik zelenih, se je očitno pasivno prilagodil paralizirani občinski upravi.

S. T.

V Finžgarjevem domu na Opčinah

## Konec tedna letošnja »Draga 89«

Od petka do nedelje bodo v Finžgarjevem domu na Opčinah tradicionalni študijski dnevi »Draga 89«, ki stopajo letos v štirindvajseto leto. Društvo slovenskih izobražencev, ki je prireditelj te pomembne kulturne manifestacije, bo program in predavatelje na letošnji Dragi predstavil v petek ob 17. uri. Pol ure kasneje bo predavanje o problemih in rešitvah v multikulturnih družbah, kateremu bo sledila razprava. V soboto popoldne ob 16. uri bo skupina zamejskih kulturnih delavcev razmišljala o dosedanjem prevladovanju ideologije v zamejskih dogajanjih na okrogli mizi, ki so ji organizatorji dali naslov »Manjšina, žrtev ideoloških bojev?«. V nedeljo dopoldne ob 10.30 bo predavanje o vizijah in mejah narodne sprave, na zadnjem srečanju na letošnji Dragi pa bo ob 16. uri tekla beseda o Sloveniji med Evropo in Balkanom s posebno pozornostjo do tako imenovane slovenske pomladi, do Majniške deklaracije in do razmer v Sloveniji in Jugoslaviji. V nedeljo ob 9. uri bo v Finžgarjevem domu maša.

Goste in predavatelje na letošnji Dragi bodo - kot je v navadi - predstavili šele v petek popoldne.

Sedem prireditev Glasbenega septembra

## V četrtek v Rossettiju opera »Così fan tutte«

Konec avgusta in septembra bodo prišli tržaški ljubitelji klasične glasbe bogato na svoj račun. Zadnji dan avgusta bodo v gledališču Rossetti predstavili Mozartovo opero Così fan tutte, septembra pa bo na sporedu niz sedmih koncertov Glasbenega septembra. Organizatorji obeh prireditev sta Odbor za glasbene pobude na gradovih v Furlaniji-Juljski krajini in Združenje juljskih glasbenikov.

S predstavitev znane Mozartove opere se bo sklenil krog manifestacij, ki so jih organizirali letos poleti na številnih gradovih v naši deželi z namenom, da bi kulturno in turistično ovrednotili te zgodovinske objekte. Po prvotni zamisli bi morali opero odpeti na tržaškem Gradu sv. Justa, zaradi prevelikega finančnega bremena pa so bili organizatorji prisiljeni poiskati drug prostor. Ob preurejanju tržaške operne hiše Verdi je postalo gledališče Rossetti najprimernejši prostor za tako predstavo.

Pri tem moramo takoj opozoriti, da gledalci v Rossettiju ne bodo pričali pravi operni predstavi, pač pa koncertni izvedbi Mozartovega dela, torej brez scene na odru. Pripravila ga je Glasbena šola iz Fiesol v okviru triletnega projekta Mozart-Da Ponte, ki si ga je omislil in ga tudi uspešno izvaja znani italijanski baritonist, violinist in glasbeni pedagog Claudio Desderi. Le-ta se je odločil, da približa mladim italijanskim interpretom klasične glasbe vloge treh tako imenovanih »italijanskih oper«, ki jih je Mozart uglasbil na tekst italijanskega librettista Lorenza Da Ponteja. Po sedanjosti Così fan tutte bosta prišli na vrsto še operi Figarova svatba in Don Giovanni.

Protagonisti tržaške izvedbe Così fan tutte bodo sopranistka Antonia Brown, mezzosopranistka Marina Fratarcangeli, sopranistka Maura Maurizio, tenorist Enrico Facini, baritonist Paolo Rumetz in basist Enzo Di Matteo. Spremljala jih bosta orkester Camerata musicale fiesolana, ki ga vodi sam Claudio Desderi, in zbor glasbene šole iz Fiesol.

Druga prireditev, Glasbeni september, je postal z leti v Trstu že tradicionalni jesenski uvod v novo glasbeno sezono. Letos mu je Združenje juljskih glasbenikov dodalo pridevnik »evropski«, ki naj bi opozarjal na mednarodno razsežnost tržaške revije. Prisotnost številnih uglednih koncertantov iz drugih evropskih držav povsem opravičuje ta naziv.

Evropski glasbeni september bo stekel od 5. do 26. septembra. V tem času se bo ob torkih in četrtek v deloma prenovljeni evangeličansko-luteranski cerkvi vrstilo skupno sedem koncertov. Na uvodnem koncertu se bo predstavil znani sovjetski Trio Čajkovski, ki ga sestavljajo pianist Konstantin Bogino, violinist Pavel Vernikov in čelist Anatole Liebermann. V četrtek, 7. septembra, bo na sporedu koncert italijanskega pianista Franca Medorija. Sledil bo večer s francoskim klarinetistom Michelom Lethiecom in italijansko pianistko Valentinom Agostini (12. septembra).

V četrtek, 14. septembra, bo na vrsti rimski Quartetto Michelangelo Duo Masi (Pier Narciso Masi-Christa Masi Bützberger) bo v torek, 19. septembra,

nastopil s skladbami Schuberta in Schumannja za klavir štiroročno. Dva dni kasneje se bo Duo Brainin-Jones (Norbert Brainin - violina, Maureen Jones - klavir) predstavil z deli Schuberta, Beethovna in Brahmsa, zadnji pa bo v nizu Evropski glasbeni september nastopil Duo Low-Nardi (Roger Low - čelo, Martha Nardi - klavir).

## V Devinu razstava likovnega tečaja

O spodbudnem uspehu, ki ga je doživel peti tečaj z naslovom »Pittura nuova nell'antico scavo« in ki je v mesecu juniju potekal pod vodstvom Nina Perizija v sugestivnem kraškem okolju, se bo kmalu lahko prepričalo tudi širše občinstvo. V Kmečki hiši v Devinu bodo namreč 5. septembra ob 18.30 odprli razstavo likovnih del tečajnikov, med katerimi so mnogi zelo mladi in so se torej prvič srečali s slikarstvom. Pokrovitelj razstave je Občina Devin-Nabrežina.

Od krvavega dogodka je minilo 45 let

## Spomin na peterico deklet ki se niso ustrašile smrti

Prav na današnji dan pred 45 leti (29. avgusta 1944) so v majhni kraški dolinici pri Opčinah nacisti ustrelili pet mladih deklet, doma iz Prebenega. »Pet krvavih vrtinac z svobodo« je bilo zapisano pred leti v enem od člankov, posvečenih tej skupinici mladih pogumnih deklet, kurirk, ki se niso ustrašile postaviti svoja mlada življenja na kocko, ko se je šlo za to, da si naš narod, teptan, ponižan in podjarmljen, pridobi svobodo in pomaga vsem naprednim silam v boju proti nacizmu in fašizmu.

45 let je dolga doba in ni nič čudnega, če spomini na nekatere dogodke bledijo, če postajajo odmaknjeni razni datumi ali podrobnosti o zločinih. Toda Ane Parovel, Mire Bandi, Elvire Kocijančič, Slave Grahonja in Angele Bandi naši ljudje niso pozabili. Niso jih pozabili svojci, niso jih pozabili vaščani Prebenega, nismo jih pozabili tisti, ki smo težke vojne čase sami doživljali, ne smejo jih pozabiti niti mladi rodovi. Kajti ta mlada dekleta so stopila v borbo proti premočnemu sovražniku tudi zato, da bi pripravila mladim lepši in boljši svet.

NEVA LUKEŠ

## Septembra kongres o problematiki ostarelih

Spособnost dojemanja — ali z drugimi besedami učenja — se pri starostnikih z leti spremeni, vendar nikakor ne izgine. Dojemanje novih informacij postane vse bolj selektivno in odvisno od posameznikovih sposobnosti, razen seveda v primeru, da ga izničijo drugi vzroki, kot so fizična ali socialna emarginacija starostnikov. To dokazujejo številne znanstvene raziskave in študije, ki so jih opravile italijanske znanstvene ustanove in o katerih bo tekla beseda na znanstvenem simpoziju v Trstu. Srečanje bo 14. in 15. septembra, prireja pa ga Združenje de Banfield v sodelovanju z Vsedravnim združenjem za gerontologijo in geriatrico ter Univerzo Trst.

Znanstveniki in raziskovalci bodo to vprašanje poglobili v ločenih skupinah, ki se bodo ukvarjale s štirimi problematikami: pomenje in spomin, možnosti dojemanja, ohranjanje funkcionalnosti in motivacija za aktivnost. Vsa ta vprašanja, ki so bistvena za spodbujanje ostarelih h kreativnosti, bodo obravnavali z zdravstvenega, psihološkega, sociološkega, psihiatričnega, fiziološkega, nevrološkega, nevro-psihološkega in farmakološkega vidika.

Znanstvena manifestacija si postavlja za cilj, da bi pripomogla k novemu gledanju na starostnike, kar je za Italijo še posebno pomembno, saj bo leta 2000 med »najstarejšimi« državami na svetu. Pomenljiva je v tem smislu izjava rektorja Univerze v Trstu in predsednika simpozija Fusarolija, ki trdi, da je staranje naravni in še vedno ploden »letni čas«, da pa je za tako gledanje treba opustiti šablone, ki objektivno biološko nazadovanje neupravičeno povečujejo.

## Sovjetski zbor jutri v Trstu

Na povabilo pevskega zbora Antonio Illersberg bo jutri ob 20.30 v salezijanski cerkvi sv. Janeza Bosca nastopila moška vokalna skupina Gaudeamus iz Rige (Sovjetska zveza). Skupino vodi Edgars Racevski, v Trst pa bo dospela iz Arezza, kjer je te dni bilo mednarodno zborovsko tekmovanje. Zbor (ustanovljen je bil leta 1959) sestavlja 80 pevcev, doslej pa je imel že več kot 500 koncertov. Izvajal bo skladbe Vitolsa, Darzinsa, Kalninsa, Plakidisa in drugih skladateljev.

■ Na Trgu Puecher pri Sv. Jakobu bo drevi ob 20.30 prva tržaška predstava Testorijeve drame o narkomaniji z naslovom In exitu. Ponovili jo bodo jutri ob isti uri na Trgu Cavana, v primeru slabega vremena pa bo predstava v gledališču v Ul. dei Fabbri 2.

† Tih nas je sredi noči zapustila naša mama in nona

## Marija Smotlak vd. Barut



Datum in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žalostno vest sporočajo hčere Luciana, Rožica in Vilma z družinami ter ostalo sorodstvo.

Mačkolje, Štramar, 29. avgusta 1989

Ciao nona!

ni te več... za nas pa si še vedno tu.

Tvoji Marko, Monika, Martina, Tanja in Luka

29. 8. 1983 29. 8. 1989  
Minilo je že šest let, odkar si odšla od nas

## Marica



Tvoj spomin ostaja vedno v mojem srcu.

Alma

Trst, 29. avgusta 1989



Kot so ob različnih priložnostih že ugotavljali predstavniki organov pregona, pojav organiziranega kriminala v našem mestu ni razširjen. Najhujša kazniva dejanja so na področju tihotapstva z mamili, kjer pa je Trst v glavnem le prehodna točka razpečevalske mreže. Druga pomembnejša kazniva dejanja so redkejša in jih zato možje postave uspejo preprečiti ali vsaj izslediti odgovorne.

Prav zato je tržaški kvester še posebno pozoren do manjših prekrškov, ki povzročajo občanom občutek ogroženosti med vsakodnevnimi opravki. Tako je pred meseci policija okrepila svojo prisotnost na Akvedotu, ki so ga neofašisti spremenili v svoj brolg. Včeraj pa je kvester napovedal vojno žeparjem, ki za svoje »podvige« izbirajo rajonske trge, avtobuse, veleblagovnice, skratka kraje, kjer se z lahkoto pomešajo med množico. Pojav je precej razširjen, saj skoraj ni dneva, da ne bi na kvesturi zabeležili prijavo o kraji na avtobusu. Dolgoprtni izberegjo uro, ko so avtobusi najbolj natrpani, se privijejo k potniku (žrtve izberegjo najraje med starejšimi ljudmi), mu odvzamejo listino in nato izstopijo še preden se okradenec zave, da je njegov denar zamenjal lastnika.

Proti žeparjem bo policija poslala posebej pripravljene agente, ženske in moške, od katerih bo marsikdo opravljal svoje delo v civilni obleki.

Na sliki policijski agenti med delom



Ohranjanje stare tradicije

V treh cerkvah tržaške pokrajine počastili zaščitnika sv. Jerneja



Prva slika je z glasbenega večera v cerkvi na Opčinah, na spodnji pa vidimo verski obred v počastitev sv. Jerneja v Mačkoljah (Foto Magajna)

V treh cerkvah tržaške pokrajine so v teh dneh praznovali svojega zavetnika sv. Jerneja. Ponavadi so na isto nedeljo v cerkvah v Mačkoljah, na Opčinah in v Barkovljah procesije s slovesno mašo.

Tokrat so Barkovljani opravili svojo svečanost že nedeljo prej, in sicer 20. avgusta. »To pa zato,« nam je povedala Vera Poljšak, »ker so se mnogi naši verniki želeli udeležiti v nedeljo, 27. Kraške ohceti v Repnu, oblečeni v narodne noše. Zato smo slovesno praznovanje pripravili teden prej.«

Kot zmeraj so imeli v Barkovljah procesijo, kjer so bile tudi narodne noše, spremljala pa jo je domača godba na pihala. Pri slavnostni maši, ki je bila ob 8. zjutraj, tokrat ni sodeloval mešani pevski zbor Milan Pertot, ker je bilo veliko pevcev še na počitnicah. Zato pa so verniki med mašo sami zapeli ob lepi spremljavi organista Štefana Bembija.

Svojega zavetnika sv. Jerneja so v nedeljo počastili s slovesno mašo ob petju tudi v Mačkoljah. Popoldne ob 17. uri je bila še maša na prostem, in sicer na prostoru, kjer je ponavadi praznik češenj. Maševal in govoril je g. Andrej Vouk, župnik iz Kubeđa, medtem ko je tradicionalni blagoslov opravil misijonar g. Ivo Miklavc. Sledilo je še prijateljsko srečanje, kjer je goste zabaval ansambel iz Postojne.

Podobno slovesno praznovanje je bilo v četrtek in nedeljo v cerkvi na Opčinah. Pripravila ga je župnija sv. Jerneja na Opčinah. V četrtek ob 19. uri je bila sveta maša, v nedeljo zjutraj pa se je praznovanje začelo s pritrkovanjem zvonov. Ob 9. uri je bila slovesna maša, tej pa je sledila še procesija okrog cerkve. Zvečer je bil, prav tako v cerkvi, še lep glasbeni večer.

Tradicionalna praznovanja sv. Jerneja so vsekakor dragocena, saj obujajo in ohranjajo v naših krajih stare navade in običaje, ki bi se sicer izgubili. (N. L.)

Mladi godbeniki sodelovali na taboru v Mariboru

Konec preteklega tedna so se iz Maribora, kjer je bil tradicionalni tabor pihalnih orkestrov Slovenije, vrnili mlajši člani godb na pihala s Proseka, iz Nabrežine in Trebč. Tabor je trajal od 21. do 27. t. m., poleg zamejcev pa se ga je udeležilo več desetih mladih godbenikov iz različnih krajev Slovenije. Ti so se na taboru v glavnem izpopolnjevali, nazadnje, v petek, pa so svoje znanje pokazali na zaključni koncertni prireditvi. Spored je obsegal skladbe, ki so se jih godbeniki naučili na taboru. Sodelovanje članov zamejskih godb na taboru traja že nekaj časa in sodi v okvir stikov s pihalnimi orkestri iz Slovenije. Prireditelj tabora je bila Zveza pihalnih orkestrov Slovenije.

koncerti

ŠTIVANSKA CERKEV

V četrtek ob 20.30 bo glasbena skupina »Insieme da camera LACUS TIMAVI« priredila komorni koncert. Na sporedu skladbe Tartinija, Viozzija, Villa-Lobosa, Castelnuova, Tedesca, Brittena, Blocha, Ibarta in Honeggerja.

GLASBENI SPREHODI

V ponedeljek, 4. septembra, ob 12. uri bo v dvorani Granzotto na sedežu ANSE (Ul. Campo Marzio 10) dirigent Severino Zannerini predstavil koledar pete priredbe GLASBENIH SPREHODOV PO MIRAMARSKEM PARKU, ki jih je organizirala Opera Giocosa Furlanije-Juljske krajine.

GRAD SV. JUSTA - »Cortile delle Milizie«

Drevi ob 20.30 bo na sporedu koncert rock »Live in concerto« s skupinami DESERTICA, SPY EYE, ROCK COMMANDO in BRUNO AND THE FURIES.

ANSAMBEL AVSENIK

V nedeljo, 3. septembra, ob 20. uri bo na prireditvenem prostoru ŠD Sokol v Nabrežini koncert znamenitega ansambla Bratov Avsenik.

Nasemu kolegu Lorenzu Mariu je žena povila drugorojenko

GIULIO

Srečnina staršema čestitajo, mali novorojenki pa želijo obilo sreče v življenju

kolegi ZTT

čestitke

Danes praznujeta 25 let poroke LIDIJA in PEPI RAVBAR. Vse najboljše, obilo sreče in zdravja na nadaljnji skupni poti jima želijo Tanja, Martina, Rosana, Franko, Danica in mali Jan.

Jutri praznuje rojstni dan BENJAMINO. Vse najboljše mu želita Boža in Miro.

TOMAŽEK! Končno sta se mama in očka vzela. Čestitajo mamine kolegice.

V nedeljo sta se na Kraški ohceti vzela DUNJA in DAVORIN. Vso srečo vama želi Sklad Mitja Čuk.

prispevki

Ob 2. obletnici smrti očeta daruje Sergij Husu 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V spomin na Mira Lukšo daruje Gigka Daneu - Faggin 20.000 lir za sekcijo KPI Prosek-Kontovel.

Ob obletnici smrti none Julke Cijak daruje Milka 15.000 lir za cerkveni pevski zbor Prosek.

Namesto cvetja na prerani grob svaka Zorka Berdona darujeta Ema in Edvin Komar z družinami 100.000 lir za godbo na pihala iz Ricmanj.

Namesto cvetja na grob Emilije Milič daruje Ubald Vrabec 50.000 lir za Tržaški oktet.

Namesto cvetja na grob svaka Zorka Berdona daruje Viktor Hrvatčič z družino 25.000 lir za ricmanjsko cerkev, 25.000 lir za PD Slavec, 25.000 lir za pevski zbor Slavec in 25.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1989/90 v Trstu sledeče tečaje:

1. za uradnike s kvalifikacijo - 1. letnik (1200 ur)
2. za dodeljene v podjetjih import-export - 2. letnik (1200 ur)
3. za dodeljene v podjetjih import-export - 2. letnik (1200 ur)
4. za obdelovalce kamna - 1. letnik (1200)
5. za marketing in managment (80 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
6. za bančno tehniko (30 ur)
7. za operaterje v zunanji trgovini (40 ur)
8. nemščine za poslovno uporabo (120 ur)
9. za programerje elektronskih računalnikov (175 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
10. personal computing (160 ur)
11. za animatorje na družbeno-vzgojnem področju (80 ur)
12. za naravoslovne vodiče (300 ur) - pogoj za vpis višja srednja šola
13. za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov (društev) (30 ur)
14. za biodinamiko (30 ur)
15. za splošno živinorejo (30 ur)
16. čebelarstva (60 ur)
17. enologije (30 ur)
18. za splošno kmetijstvo (150 ur).

Vpisovanja in podrobnejše informacije do 22. septembra na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941, (razen sobote) od 9. do 13. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 362941.

gledališča

MIRAMARSKI PARK - LUČI IN ZVOKI

Danes, 29. t. m., ob 21.00 predstava v angleščini in ob 22.15 predstava v italijanski.

POLETJE PRI SV. JAKOBU

Drevi ob 20.30 bodo na Trgu Puecher pri Sv. Jakobu, v organizaciji Kulturnega združenja Franco Basaglia in Centra za umsko zdravje uprizorili delo Giovannija Testorija IN EXITU s Francom Branciarolijem in samim avtorjem G. Testorijem. Ponovitev bo jutri, 30. t. m., ob 20.30 na Trgu Cavana.

izleti

Kmečka zveza organizira jutri, 30. t. m., v sodelovanju z Združno zvezo Slovenije strokovni izlet na 35. mednarodni vinski sejem v Ljubljani. Program obiska predvideva tudi strokovno poskusno vin. Odhod bo ob 10. uri izpred vinske kleti v Sežani. Vabimo vinogradnike, ki se želijo udeležiti izleta, da to sporočijo uradu naše zveze, Ul. Cicerone 8/b, tel. 362941.

razstave

Na Gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

V palači Costanzi bo do 5. septembra na ogled razstava štirih avstrijskih umetnikov pod naslovom »IV Dimensione«.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 29. avgusta 1989 JANEZ

Sonce vzide ob 6.22 in zatone ob 19.49 - Dolžina dneva 13.27 - Luna vzide ob 4.11 in zatone ob 19.06.

Jutri, SREDA, 30. avgusta 1989 FELIKS

PLIMOVANJE DANES: ob 3.26 najnižje -57 cm, ob 10.07 najvišje 43 cm, ob 15.52 najnižje -21 cm, ob 21.25 najvišje 38 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16 stopinj, zračni tlak 1003,3 mb narašča, veter 31 severovzhodnik s sunki 62 km na uro, vlaga 68-odstotna, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 22,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Samuele Cimino, Francesco Burlo, Giorgia Abrami, Valentina Madrusan, Ambra Sciuca, Martina Pasin, Micol Dussi, Alberto Banchetti.

UMRLI SO: 66-letni Mario Cotar, 51-letni Luciano Runco, 81-letni Francesco Nadizar, 75-letni Guido Strozio, 77-letna Luigia Berni por. F. oša, 52-letni Giorgio Bontempo, 87-letna Stefania Micheli vd. Arbelli, 53-letni Sergio Montini, 61-letni Otello Lugano, 78-letni Arturo Rizzarelli, 55-letni Corrado Buri, 76-letna Anna Giorgiutti vd. Tomada, 91-letni Mario Martellani, 81-letna Maria Skerjanc, 77-letna Bianca Maria Geniram, 83-letni Antonio Clon, 81-letni Rocco Guerara.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 28. avgusta, do sobote, 2. septembra 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, MILJE, Lungomare Venezia 3. PROSEK, (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za nujne primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, MILJE - Lungomare Venezia 3.

PROSEK, (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, MILJE, Lungomare Venezia 3.

PROSEK, (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za nujne primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Glasbena matica obvešča vse tiste, ki niso še potrdili vpisa za šolsko leto 1989/90 naj to storijo do petka, 1. septembra.

Glasbena matica obvešča, da se vrši vpisovanje novih gojencev za šolsko leto 1989/90 od 1. do vključno 11. septembra na šoli v Trstu, Ul. R. Manna 29, tel. 418605.

Ravnateljstvo DTTZ in oddelka za geometre Žiga Zois v Trstu sporoča, da se bodo popravni izpiti za šolsko leto 1988/89 začeli v petek, 1. septembra, ob 8.30 na sedežu šole z naslednjimi pismenimi izkušnjami: slovenščina - 1. a, 1. b, 1. č, 1. geom., 2. a in 2. b; italijanščina - 3. c; nemščina - 1. t. j. - 1. a in 2. a; nemščina - 2. t. j. - 1. b, 1. c in 3. b; matematika - 1., 2. in 3. geom.; trgovinstvo - 3. a, 3. b in 4. a ter knjigovodstvo - 4. a in 4. b. Razpored pismenih, grafičnih in ustnih izpitov za naslednje dni je izobešen na šolski oglasni deski.

mali oglasi

DOBRO ZALOGO domače svinjine in kraškega vina lastne proizvodnje dobite v osmici pri Drejčetu v Vrtni ul. v Doberdolu.

OSMICI je odprl Mario Milič, Repnič št. 39. Toči belo in črno vino.

PRODAM opet kadett GSI 2000, letnik 1987, 50.000 km, v zelo dobrem stanju. Za informacije klicati po 19. uri na št. 228174.

PRODAM renault 4, letnik 1983 v dobrem stanju. Tel. (040)251063.

PRODAM vikend hišo v gozdu Martuljku. Tel. na št. (040)44260 ob večernih urah.

UGODNO PRODAM po polovični ceni, nov nerabljen umivalnik, ovalne oblike, shampagne barve, ki meri 57 cm za 43 cm. Tel. 51853.

UNIVERZITETNI ŠTUDENT išče sobo ali stanovanje v bližini nove univerze v Trstu. Tel. na št. (0481)882174.

SLAŠČIČARNA na Krasu zaposli gospo, staro največ 29 let, kot pomočnico v laboratoriju. Tel. 213055.

IŠČEM sovlagatelja za skupno naložbo v gostinsko ali pekarsko obrt ob italijanski meji. Garancija vloženega kapitala zagotovljena po hipotekarnem sistemu. Pismene ponudbe poslati na Upravo Primorskega dnevnika v Gorici, Ul. 24. maja 1, 34170 Gorica, pod šifro "Mešana družba".

Potovalni urad AURORA

vabi na

križarjenje z m/l "ISTRA" od 2. do 11. oktobra 1989 Obiskali bomo KORČULO, KRF, ITO; PIREJ (ATENE), SANTORINI in KATAKOLON.

Cene od 750.000 lir dalje!

Od 25. septembra do 5. oktobra - potovanje po TURČIJI (ISTAMBUL, ANKARA, KAPADOKIJA, EFES, PERGAMON, BURSA).

Cena 1.190.000 lir;

Od 3. do 10. oktobra - potovanje po TUNIZIJI.

Cena 785.000 lir;

Od 13. do 20. oktobra - v MOSKVO in LENINGRAD s hoteli 1. kategorije.

Cena 1.295.000 lir.

Počitnice na KRETI, RODOSU, v HAMMAMETU, na SANTORINIJU, na KOSU, na PALMI DE MALLORCA, IBIZI in na COSTI BRAVI po zelo ugodnih cenah.

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu AURORA - Ul. Milano 20, tel. 60261.



ZBORNICA ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, OBRT IN KMETIJSTVO - TRST

neobdavčeni bencin  
nujno obvestilo

Tržaška trgovinska zbornica opozarja koristnike neobdavčenega bencina, ki so zamenjali vozilo, da morajo o tem obvestiti zadevni urad pri Trgovinski zbornici (Borzni trg 14 - urnik: 8.30 - 11.40 od ponedeljka do sobote) do najkasneje 31. avgusta; obvestilo bo upoštevano pri razdeljevanju salda bonov 1989, ki se bo pričelo 18. septembra.

menjalnica

| TUJE VALUTE       |          |        | TUJE VALUTE        |          |        |
|-------------------|----------|--------|--------------------|----------|--------|
| FIXING MILAN      |          |        | FIXING MILAN       |          |        |
| BANKOVCI TRST     |          |        | BANKOVCI TRST      |          |        |
| Ameriški dolar    | 1409,000 | 1395.— | Japonski jen       | 9,751    | 9,50   |
| Nemška marka      | 717,100  | 715.—  | Švicarski frank    | 831,550  | 828.—  |
| Francoski frank   | 212,900  | 211.—  | Avstrijski šiling  | 101,860  | 101,40 |
| Holandski florint | 636,060  | 633.—  | Norveška krona     | 196,960  | 194.—  |
| Belgijski frank   | 34,319   | 34.—   | Švedska krona      | 212,540  | 210.—  |
| Funt šterling     | 2202,300 | 2180.— | Portugalski eskudo | 8,587    | 8,10   |
| Irski šterling    | 1914,700 | 1900.— | Španska peseta     | 11,481   | 11,20  |
| Danska krona      | 184,620  | 182.—  | Avstralski dolar   | 1070,350 | 1030.— |
| Grška drahma      | 8,333    | 8.—    | Jugoslov. dinar    | —        | 0,04   |
| Kanadski dolar    | 1198,000 | 1170.— | ECU                | 1489,400 | —      |



BANCA DI CREDITO DI TRIESTE  
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001  
Agencija Domjo 831-131  
Agencija Rojan 411-611



Nov veter z vzhoda  
piha jazzu v Evropi

Ameriški partner  
za Odeon TV

Skupina Rolling Stones  
z novim »klasičnim«  
LP

Veter novega jazzu piha z vzhoda - tak je občutek, ki ga dajejo rezultati 4. mednarodnega natečaja za skladbe in priredbe za jazz orkester v Bargi pri Lucci. Prvo nagrado za izvirno jazz skladbo je namreč odnesel Antonin Bily iz Češkoslovaške.

Antonin Bily vsekakor ni novinec, saj se pojavlja na vzhodnoevropskem jazz prizorišču že od 60. leta, čeprav je v zahodni Evropi bolj znan njegov kolega Mirotslav Vitous. Natečaj v Barghi je Bily zmagal z edino skladbo, ki nosi italijanski naslov - Fine stagione.

Najboljšo priredbo je predstavil italijanski glasbenik Marco Tiso, ki je zasledoval nagrado na festivalu v Barghi že od prve izvedbe. Priredbe so bile letos posvečene Charlesu Mingusu, amerškemu skladatelju in kontrabasistu, ki je umrl pred 10 leti. Tiso je predstavil briljantno priredbo Mingusove skladbe Monk, Bunk or viceversa. Lani je Tisu nagrada ušla le za las, saj jo je prejela skladateljica Sissel Meinseth z Norveškega s priredbo Stella by Starling, medtem ko se je moral Tiso s svojo priredbo na motiv Over The Rainbow zadovoljiti z drugo nagrado.

Drugo nagrado za izvirno skladbo je letos prejel Roger Mazzoncini s kompozicijo Hommage To Lumumba, za priredbo pa Giuseppe Emmanuele z Good Bye Pork Pie Hat. Tretjo nagra-

do za priredbe si delita Andrea Avena in Diego Carraresi, ki bo predstavljaj Italijo na avstrijskem festivalu v S. Garoldtu.

Zaključni večeri natečaja v Barghi so med drugim nudili zanimiv pregled italijanskega jazza. Vsako leto se na natečaj v Barghi prijavljajo jazz skladatelji in glasbeniki, kar nudi točno temperaturo ustvarjalnosti na tem področju, istočasno je zanimiv tudi orkester Barga Jazz, ki pod taktirko Bruna Tommasa združuje nekaj uglednih in tudi drugod po Evropi že uveljavljenih solistov, kot sta saksofonista Pietro Tonolo in Gianluigi Trovesi ali trobentar Paolo Fresu.

Posebne nagrade je festival predvidel tudi za mlade avtorje priredb, ki obiskujejo tečaje Siena jazz. Tečaji so si v zadnjih letih pridobili velik ugled, saj jih označujejo kot nekakšno »univerzo jazza« v Italiji. Sicer je bilo v Barghi tudi nekaj časa za polemiko, ki jo je spodbudil sam predsednik Italijanskega združenja jazz glasbenikov Bruno Tommaso. Poleg tega, da je jazz deležen nadvse skromnih javnih podpor, za italijanske glasbenike niti ni preveč sdopuden podatek, da nastopa vsako leto v Italiji na raznih festivalih in prireditvah 214 tujih skupin in le 56 italijanskih ter 16 iz drugih evropskih držav.

O televizijskih mrežah v Italiji in o njihovih težavah se zadnje čase kar precej razpravlja, kot se že nekaj časa govori o morebitnem kupcu mreže Odeon TV. Zdi se, da je posel sedaj prišel do končne faze. Lastnik večinskega svežnja naj bi v kratkem postala družba Carolco Pictures iz Los Angelesa.

Kalifornijska družba naj bi odkupila delež, katerega višina še ni uradno določena, a naj bi znašala od 51 do 70 % glavnice. Lastnik družbe Odeon TV Calisto Tanzi, ki je spet odkupil od bivšega družabnika Edoarda Longarnija 50 odstotni delež (tega mu je odstopil pred časom), se je pretekli teden sestal s predstavniki TV produkcije Orbis Communication, katere lastnik je producerska hiša Carolco, točneje s podpredsednikom Johnom Ranckom in z direktorjem Ethanom Bodellom. Calisto Tanzi bo vsekakor ohranil svoj delež, ki bo verjetno znašal 30 % glavnice.

Bilanca mreže Odeon TV je preteklo leto izkazovala 30 milijard izgube, od tega približno 8 milijard na področju reklame. Vendar mreža razpolaga s kar precejšnjo zalogo programov, katerih vrednost ocenjujejo na skoraj 120 milijard, istočasno se TV mreža ponaša s 4 odstotki gledalcev na celotnem italijanskem ozemlju.



V Italiji in po vsem svetu bo danes prišla na tržišče zadnja plošča skupine Rolling Stones *Steel Wheels*. Plošča, ki jo je izdala CBS in ki jo je založil sam ansambel skupaj s Chrisom Kimseyjem, prinaša dvanajst motivov, katerih avtorja sta Mick Jagger (na sliki pred hotelom v Philadelphiji) in Keith Richards, torej že zgodovinska dvojica. Avtorja sta seveda tudi izvajalca, čeprav pripada tu levji delež Jaggerju, ki izvaja kar deset motivov, medtem ko si je prilastil Richards samo ostala dva.

Po skoraj 25 letih je skupina izdala »klasičen« album, ki je namenjen tako mlajšim kot starejšim fansom, saj so motivi najrazličnejši, od hard rocka do balad. Prvi motiv je *Sad Sad Sad*, sledi pa mu *Mixed Emotions*, na katerem je slonel tudi promocijski video.

V četrtek bodo Rolling Stones v Philadelphiji začeli svojo ameriško turnejo, ki se bo zaključila 3. decembra v Torontu. Kot predskupina bodo nastopali *Living Colours*. Rolling Stones bi morali nato priti v Evropo, vendar še niso znani ne datumi ne druge podrobnosti evropske turnee.

Martin Scorsese v filmu Akire Kurosawe

Ameriški režiser Martin Scorsese se v teh dneh mudi na Japonskem, kjer zaključuje snemanje s svojim japonskim kolegom Akiro Kurosawo.

Scorseseja je široko občinstvo spoznalo ob filmih, kot so *Taxi Driver*, *New York in Toro scatenato*, ki predstavljajo seveda le del njegovega obsežnega opusa. Film, ki ga sedaj snema 78-letni Kurosava bo nosil naslov *Dreams* (Sanje) in bo stal kakih 16 milijard. Japonski tednik *Mainichi* poroča, da je Scorsese s svojo interpretacijo očaral Kurosavo. Še posebno ga je navdušil, ko se je pojavil na setu v Hokkaidu (v severni Japonski) oblečen v nekaj raztrganih

cunj, s slamnatim klobukom in obvezano glavo, da bi tako predstavil najbolj poznano »plat« Vincenta Van Gogha. V filmu bo Scorsese namreč posebej slavnega holandskega slikarja in predhodnika ekspresionizma, ki je živel v drugi polovici preteklega stoletja.

Martin Scorsese bo izkoristil gostovanje na Japonskem tudi zato, da bo predstavil svoj zadnji film *New York Stories*, katerega realizacija je bila pravzaprav »šestročna«, saj sta ob Scorseseju režiserja tega omnibusa še Francis Ford Coppola in Woody Allen vsak s svojo vizijo ameriške vlemesta.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

9.00 Risanka: Ape Maia  
9.25 Dok. oddaja: Giramondo  
10.15 Film: IDolo infranto (dram., VB 1948, r. Carol Reed, i. Ralph Richardson, Michèle Morgan)  
11.55 Vreme in dnevnik  
12.05 Nadaljevanka: Santa Barbara  
12.30 Nanizanka: Gli occhi dei gatti  
13.30 Dnevnik  
14.00 Variete: Srečno poletje!  
14.10 Film: La cittadella (dram., ZDA 1938, r. King Vidor, i. Robert Donat, Rosalind Russell)  
16.00 Dok.: Full Steam  
16.15 Mladinska oddaja: Big  
17.05 Nadaljevanka: Quer pasticciaccio brutto de via Merulana (2. del)  
18.15 30 let naše zgodovine  
19.10 Nad.: Santa Barbara  
19.40 Almanah, dnevnik  
20.30 Dok. oddaja: Kvar  
21.20 Risani film: Il signore degli anelli (ZDA 1978, r. Ralph Bakshi)  
23.35 Nadaljevanka: Chateau-vallon  
0.30 Nočni dnevnik  
0.40 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2

9.00 Nanizanka: Lassie, 9.30 La pietra di Marco Polo, 10.10 Monòpoli  
11.00 Dok. o rastlinah  
11.25 DOC Club: Fausto Leali  
12.05 Nanizanka: Amore e ghiaccio  
13.00 Dnevnik - ob trinajstih  
13.25 Rubrika: Trentatrè  
13.45 Nadaljevanka: Capitol  
14.30 Dnevnik - gospodarstvo  
14.45 Variete: Tutti frutti  
15.25 Nan.: Lassie, risanke  
16.45 Film: Le forze del male (krim., ZDA 1948, r. Abraham Polonsky, i. John Garfield)  
18.00 Videomic, nato šport  
18.30 Večerni dnevnik  
18.45 Nan.: Perry Mason  
19.30 Horoskop, dnevnik  
20.30 Film: Linea di sangue (krim., ZDA 1979, r. Terence Young, i. Ben Gazzara, Audrey Hepburn)  
22.25 Dnevnik - nocoj  
22.35 Nanizanka: Hill Street giorno e notte  
23.25 Nočni dnevnik  
23.35 Poletni DOC Club  
0.10 Film: Metropolis (dram., ZRN 1927-1984, r. Fritz Lang)

RAI 3

12.00 Magazine 3  
14.00 Deželne vesti  
14.10 Šport: Offshore (iz Cowesa), jahanje (iz Cervie) in beach volley (iz Marine di Massa)  
15.40 Film: Giovani mariti (kom., It.-Fr. 1958, r. Mauro Bolognini)  
17.15 Dok. oddaja: Drobci  
17.50 Film: Giulia in ottobre (dram., It. 1985, r. Silvio Soldini, i. Carla Chiarelli)  
18.45 Športna oddaja: Derby  
19.00 Vreme in dnevnik  
19.30 Deželne vesti  
19.45 Dok.: Pred 20 leti  
20.00 Dok. oddaja: Geo Estate  
20.30 Variete: Grillo turista per caso - Te la do io l'America  
21.30 Film: Flamingo Kid (kom., ZDA 1984, r. Garry Marshal, i. Matt Dillon, Richard Crenna)  
23.05 Dnevnik - večerne vesti  
23.10 Dokumentarna oddaja: 29 agosto 1939 - Sta arrivando la bufera  
24.00 Nočni dnevnik  
0.15 Dok. oddaja: Alfredo Giannetti - Tre donne, La sciantosa

RTV Ljubljana 1

16.35 Video strani  
16.45 Poletna noč (pon.): nani-zanki Delo na črno, 17.30 Alo, alo  
18.00 Dnevnik  
18.05 Poslovne informacije  
18.10 Mozaik. Da ne bi bolelo: Spremenimo našo šolo  
18.30 Video strani  
18.35 Spored za otroke in mlade: otroška igrice Hamurabi, 18.40 Pisani svet - Šolska torba  
19.10 Risanka, 19.15 TV Okno  
19.19 Informativna oddaja za goste iz tujine  
19.30 Dnevnik in vreme  
20.05 Nadaljevanka: Družina Munroe (Kan., r. D. Arcand, M. Blandford, D. Jackson, i. Kenneth Welsh, Martha Henry, 4. del)  
21.00 Mednarodna obzorja: Usodne odločitve  
21.45 Dnevnik in vreme  
22.05 Informativna oddaja za goste iz tujine  
22.10 Poletna noč, vmes nani-zanki Delo na črno (7. del) in Gledališče Raya Bradburyja (3. del)  
1.10 Video strani

TV Koper

13.30 TVD Novice  
13.40 Tenis: odprto prvenstvo ZDA (povzetki srečanj prejšnjega dne)  
17.00 Tenis: odprto prvenstvo ZDA, srečanja prvega kola (prenos iz New Yorka)  
19.00 Odprta meja  
19.30 TVD Stičišče  
20.00 Tenis: odprto prvenstvo ZDA, srečanja prvega kola (prenos iz New Yorka)  
22.00 TVD Novice  
22.10 Športna rubrika: Sportime  
22.30 Nogomet: prvenstvo VB, Charlton Athletic-Chelsea (posnetek)

RTV Ljubljana 2

17.30 Poskusni satelitski pre-nosi  
18.30 Beograjski TV spored  
19.30 Dnevnik  
19.55 Premor  
20.00 Resna glasba  
20.45 Žrebanje lota  
20.50 Premor  
21.00 Zabavnoglasbena odda-ja (prenos iz Splita)

CANALE 5

8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana  
11.15 Aktualno: Forum - L'uomo del banco dei pugn  
12.00 Kviza: Doppio slalom, 12.30 OK il prezzo è giusto  
13.30 Variete: Rivediamoli  
14.30 Nanizanka: Love Boat - Il ritorno dello zio Joey  
15.30 Film: Anche gli eroi piangono (dram., ZDA 1956, r. George Seaton, i. William Holden)  
16.45 Nanizanke: Hotel, 17.45 Mai dire sì - Gioco d'azzardo, 18.45 Top Secret - Sbornie e beneficenza  
19.45 Kviz: Cari genitori  
20.30 Film: L'agente speciale Mackintosh (krim., VB 1973, r. John Huston, i. Paul Newman, Dominique Sanda)  
22.25 Kviz: Il gioco dei nove  
23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate  
0.40 Film: Arrivano i miei (kom., It. 1982, r. Nini Salerno, i. Sydne Rome, Nini Salerno)

RETE 4

8.20 Nanizanka: In casa Lawrence  
9.10 Film: I pagliacci (glas., It. 1942, r. Mario Costa)  
10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry O  
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke  
13.45 Nad.: Sentieri  
14.45 Nanizanka: California - Portami all'altare  
15.40 Nadaljevanka: Una vita da vivere  
16.40 Nan.: Storie di vita  
17.05 Film: La confessione di Peter Reilly (dram., ZDA 1978, r. Tony Richardson, i. Stefanie Powers, Paul Clemens)  
19.30 Nanizanka: Baretta - Il dente del serpente  
20.30 Film: A mezzanotte va la ronda del piacere (kom., It. 1975, r. Marcello Fondato, i. Claudia Cardinale)  
22.30 Film: I giustizieri del West (western, ZDA 1975, r. Kirk Douglas, i. Kirk Douglas)  
0.20 Nanizanki: Agente speciale - Fuga nel tempo, 1.20 Ironside

ITALIA 1

8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti, 11.10 Kronos, 12.05 Mork & Mindy, 12.35 Strega per amore, 13.00 Simon & Simon  
14.00 Zabavna oddaja: Megalavishow  
14.15 DeeJay Beach  
15.00 Nanizanka: Ralph supermaxieroe  
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka in risanke  
18.00 Nadaljevanka: Alla conquista del West  
19.00 Nanizanka: Riptide  
20.00 Risanka: Evviva Palm Town  
20.30 TV film: A cena col vampiro (srh., It. 1986, r. Lamberto Bava, i. George Hilton, Patrizia Pellegrino)  
22.20 Glasbena oddaja: Vetrina del Festivalbar  
23.20 Nogometni tednik  
0.20 Dokumentarec: Cinque anni di avventura  
0.50 Nanizanki: Brothers, 1.20 Taxi

ODEON

10.45 Nadaljevanki: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale  
12.15 Nan.: Good times  
13.00 Otroški variete: Sugar  
15.30 Nad.: Anche i ricchi piangono, 16.30 Maria  
17.30 Nanizanki: Rituals, 18.00 Zufall  
19.30 Risanka: Fantazoo  
20.30 Nanizanka: Mister Ed  
21.00 Film: Una domenica da poliziotto (dram., Fr. 1983, r. Michael Vianey, i. Jean Rocheford)  
23.00 Variete: Le notti del grande cocomero  
24.00 Nan.: Half Nelson

TMC

11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona  
12.00 Nadaljevanka: La guerra di Jenny  
12.45 Ogledalo življenja  
13.30 Vesti in šport  
14.15 Risanka: Beatles  
14.30 Dok. o naravi  
15.00 Nanizanka: I viaggiatori del tempo  
16.00 Film: L'ambiziosa (kom., ZDA 1950, r. Curtis Bernhardt, i. Bette Davis)

TELEFRIULI

11.30 Nanizanka: Medusa  
12.00 Rubrika, nato dok.  
13.00 Vesti  
13.30 Dokumentarec: Može in dogodki 20. stoletja  
14.30 Dražba in Music box  
18.30 Nadaljevanka: La Medea di Porta Medina  
19.00 Vesti  
19.30 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan  
20.00 Dnevnik in nemščini  
20.30 Rubrika: Sport in šport  
21.30 Nanizanki: Il ritorno del Santo, 22.30 Angoscia  
23.00 Župan in njegovi ljudje  
0.30 Dnevnik, nato Vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)  
Lastne oddaje:  
14.00 Dogodki in odmevi  
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 9.15 Otroški kotiček: Zaklad pri samotni roži (2. del); 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.35 Pisani listi; 12.00 Barvne sintonije; 12.40 S festivala narodnozabavne glasbe v Steverjanu; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.15 Kresničke; 15.30 Premišljevanja za današnji čas; 16.00 Kulturnopolitiki v kuhinji, vmes Glasbeni listi; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Dramski spored: Magellanov oblak (1. del), nato Glasbeni listi in zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Dober dan; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.00 Danes; 13.30 Do štirinajstih; 14.02 Nenavadni pogovori; 14.20 Koncert za mlade; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z ansambli; 20.00 Igra; 20.30 Intermezzo; 21.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.40 Minute za; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER (slovenski program)

10.30 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 7.35 Kulturni servis: dogodki in komentar; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualna oddaja: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival parade; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.30 Turistični prispevek; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.00 Avtomobili in avtomobilizem; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Ob treh popoldne; 16.45 Made in YU; 18.35 Mi in vi; 19.00 Superpass; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 12.00 Za vse okuse; 16.00 Naš Kras; 17.00 Filatelija; 21.00 Nora leta, nato Nočna glasba.



*Začel se je včeraj v Dijaškem domu v Gorici*

## Seminar o novih pedagoških prijemih za vzgojitelje v dijaških domovih

V goriškem dijaškem domu Simon Gregorčič se je včeraj začel tridnevni seminar za vzgojitelje, pedagoške delavce in ravnatelje dijaških domov v zamejstvu, ki ga organizira Zavod za šolstvo pri SR Slovenije ob sodelovanju uprave goriškega dijaškega doma. Srečanja se udeležuje kakih trideset vzgojiteljev, animatorjev in ravnateljev vzgojnih ustanov iz Gorice, Trsta in Celovca.

Letošnji seminar bo v celoti posvečen »transakcijski analizi« s poudarkom na aplikativnih možnostih pri vzgojnem delu. Strokovni vodja seminarja je klinična psihologinja s Psihiatrične klinike v Beogradu dr. Stanka Gavrič. Gre torej za nova spoznanja v psihologiji in pedagogiki, ki so se posebej uveljavila v Združenih državah Amerike in so danes predmet preučevanja in aplikacije pri vsakodnevnem delu z otroki.

Sicer tovrstna srečanja niso novost, saj jih prirejajo že dobrih dvajset let in se izmenično vrstijo v Sloveniji in zamejstvu. Lani, denimo, je bil seminar v Mariboru, predlanskim pa v Trstu. Srečanje vzgojiteljev in ravnateljev dijaških domov pa izkoristijo tudi za medsebojno izmenjavo izkušenj pri vsakodnevnem delu ter še posebno kar zadeva spremembe, ki se pojavlja-



S seminarja v goriškem Dijaškem domu

(foto Pavšič)

jo v teh vzgojnih strukturah. V prvi vrsti gre za padec števila otrok, za vprašanje mešanih zakonov in za sam odnos vzgojitelja do gojenca.

Ob sodobnih oprijemih v pedagoškem delu pa imajo udeleženci možnost, da se spoznajo z okoljem, kjer so. V ta okvir sodi včerajšnji obisk Nove Gorice, kjer jih je na sedežu občinske

skupščine sprejel predsednik Bevič. Danes zvečer bodo pripravili družabni večer, na katerega so povabili tudi vse bivše vzgojitelje goriškega dijaškega doma, za jutrišnji dan pa je napovedano srečanje s predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Seminar bodo zaključili v četrtek, ko si bodo ogledali Benetke.

*Ob vrhunski glasbi razstava Spacala*

## Od petka dalje v Kanalu letošnji Kogojevi dnevi

V Kanalu bodo v petek otvorili Kogojeve dneve '89. Organizatorji, predstavniki prosvetnega društva Soča iz Kanala in predsednik sveta letošnjih Kogojevih dnevov Jože Šušmelj so včeraj na tiskovni konferenci podrobneje predstavili program manifestacije. Poleg tega so novinarjem predstavili prenovljene prostore 120 let stare društvene knjižnice Josipa Kocijančiča v gotski hiši v Kanalu: knjižnico bodo predali namenu v petek ob odprtju Kogojevih dnevov in s tem uresničili dolgoletno željo kanalskih kulturnih delavcev.

Na tiskovni konferenci so včeraj poudarili pomen te vsakoletne kulturne manifestacije, ki predstavi občinstvu vrhunske dosežke slovenske glasbe. Kakovost omogoča odmevnost, saj sledi nastopom vedno veliko število poslušalcev in nasploh spremlja Kogojeve dneve pozornost prebivalstva.

Sporod devetih prireditev bodo odprli v petek ob 19. uri v Kanalu. Slavnostni govornik bo predsednik centralnega komiteja ZK Slovenije Milan Kučan. Sledilo bo odprtje prostorov knjižnice Josipa Kocijančiča v gotski hiši, odprtje likovne razstave slikarja Lojzeta Spacala, koncert Komornega orkestra RTV Ljubljana in nastop Solistov folklorne skupine iz Režije. Pred otvoritvijo Kogojevih dnevov bodo isti dan v Kanalu zasedali primorski kul-

turni delavci na posvetovanju o stanju in perspektivah kulture na Primorskem.

Ostale prireditve bodo letos osredotočene v Kanalu z izjemo koncerta v Ljubljani. V soboto bo v Kanalu koncert Pihalnega kvinteta RTV Ljubljana, 8. septembra koncert Slovenskega okteta, 9. pa Novega ljubljanskega godalnega kvarteta. 15. septembra bo večer poezije Alojza Gradnika z nastopom čelista Andreja Petrača, 16. koncert Trobilnega kvarteta Gallus, 22. koncert zbora Consortium musicum. V Cankarjevem domu v Ljubljani bo 20. oktobra koncert simfonikov RTV Ljubljana, Kogojeve dneve pa bo 21. oktobra sklenilo v Kanalu odprtje spominske sobe Marija Kogoja.

### Filmi v Krminu

Vreme je doslej res ponagajalo organizatorjem šestdnevnega pregleda španskega filma na dvorišču šole "Vittorino da Feltre" v Krminu. Nocoj ob 20.30 bodo predvajali (seveda, če ne bo deževalo) film »El sur« Victorja Ericija, takoj za tem pa ob 22.30 film Carlosa Saure »Ana y los lobos«, ki je odpadel v soboto. Jutri bo na vrsti film »Feroz« in za njim »Pascual Duarte, ki je odpadel v nedeljo.

## Koncert indijske glasbe očaral številno občinstvo



Duo Mukherjee-Chatterjee s sitarjem in tablo

(Foto Bumbaca)

Številno občinstvo je v soboto zvečer v avditoriju v Ul. Roma sledilo koncertu tradicionalne indijske glasbe, ki ga je priredilo združenje "Surya Chandra Yoga". Nastopila sta glasbenika Budhaditya Mukherjee in Sankha Chatterjee. Indijca sta s sitarjem, morda v svetu najbolj znanim indijskim instrumentom, ki pa v resnici izvira iz Perzije, in tolkali, ki jim v Indiji pravijo tabla, predstavila dokaj kakovosten spored indijskih ljudskih glasbenih motivov. Njun nastop je povsem zadovoljil občinstvo, tako poslušalce, ki jim je glasba severne Indije že skoraj domača, kot take, ki so prišli na koncert zgolj iz radovednosti in so morda prvič odkrili nov glasbeni svet. Mukherjee in Chatterjee sta pokazala, da upravičeno veljata za dva med najboljšimi izvajalci indijske glasbe in požela zaslužen ploskanje občinstva.

## Voznika (eden je iz Štandreža) k sreči nepoškodovana Trčenje med tovornjakoma na avtocesti

Na avtocesti A 4 med Trstom in Benetkami je včeraj zjutraj prišlo do slikovite prometne nesreče, ki bi lahko imela tragične posledice, k sreči pa je v njenem obračunu samo velika gmotna škoda in večurni zastoj v prometu. Na odseku avtoceste med izhodom v krajih San Donà in Quarto d'Altino sta silovito trčila dva tovornjaka, enega pa je nato zaneslo v levo, tako da je odnesel dobrih sto metrov guard raila in se znašel na nasprotnem voznem pasu.

Eden od tovornjakov je mercedes goriškega avtoprevoznika podjetja La Goriziana. Tovornjak, ki ga je upravljal 54-letni sofer Bruno Miotto iz Štandreža, Ul. Del Carso 65/2, je prevažal tovor praznih steklenic za neko podjetje v Benetkah. Od zadaj je pridvela vanj cisterna s prikolico podjetja Petrol trasporti iz Vidma, ki jo je upravljal 30-letni Tiziano Croatto iz kraja Reana del Rojale. Trčenje je bilo tako silovito, da je cisterna zanesla v levo na drugi vozni pas avtoceste, del tovara goriškega tovornjaka pa se je prevrnil. Pri tem sta imela oba vozniaka precejšnjo srečo, saj razen udarcev in odrgnin nista dobila hujših telesnih poškodb. Še srečnejše pa je bilo naključje, da takrat ni bilo nikogar na drugem voznem pasu, sicer bi bil obračun nesreče gotovo tragičen. Neda leč od kraja včerajšnjega trčenja se je decembra lani pripetila podobna ne-

sreča s tovornjakom, ki je zavozil na drugo stran avtoceste: takrat je iz nasprotne smeri privozil avto, v trčenju pa je umrlo vseh pet potnikov.

Gmotna škoda je kljub temu velika, saj ocenjujejo, da dosega na cisterni stotino milijonov lir, dosti manjša pa je na drugem tovornjaku. Poleg tega je trčenje dveh težkih vozil povzročilo nemalo težav na avtocesti, kjer je bil promet nekaj časa zaprt in nato dobre tri ure močno oviran. Tovornjaka so namreč lahko odstranili šele po posegu gasilcev. Vzroke prometne nesreče, ki ji je v določeni meri botrovalo spolzko cestišče, pojasnjuje prometna policija iz San Donàja. Vsekakor kaže, da jo je zakrivil videmski voznik, saj je Miotto, ki sodi med starejše in najbolj izkušene soferje podjetja La Goriziana, normalno vozil na svojem pasu, ko je cisterna od zadaj trčila v njegov tovornjak.

### Obisk delegacije iz Salzburga

Delegacija deželne vlade Salzburga, ki jo je vodil predsednik prof. Helmut Schreiner, je v okviru obiska v naši deželi bila v Gorici, kjer sta goste sprejela župan Scarano in podžupan Del Ben. V delegaciji iz Salzburga so

bili tudi predstavniki tamkajšnje gospodarske zbornice. Na srečanju so se pogovarjali o poglobljanju sodelovanja in predvsem gospodarskih stikov med deželama in mestoma, ki ju družijo zgodovinske vezi in volja po tesnejšem sodelovanju.

### Zgorel avtomobil prometne policije

Včeraj okrog 18.30 je prišlo pri Palčišču na glavni cesti Gorica-Trst do slikovite prometne nesreče. Avtomobil goriške prometne policije je vozil proti Gorici, ko ga je iz še nepojasnjenih vzrokov zaneslo v jarek. Avtomobil so zajeli ognjeni zublji. Pred izbruhom požara je uspelo vozniku, ki je sedel za volanom, izstopiti iz avta, ki je nato popolnoma zgorel. Na kraj nesreče so prihiteli tudi tržiški gasilci, ki so ogenj pogasili. Požar je nemalo oviral promet, saj so morali iz varnostnih razlogov cesto za dobro uro zapreti. Promet so preusmerili čez Poljane.

OK Val Naš Prapor čestita Vidi, Lucijanu in Karolini ob rojstvu sinčka in brata

JULIJANA

### razna obvestila

Košarkarska sekcija ŠZ Dom sporoča, da se bo v petek, 1. septembra, ob 17. uri pričel v Dijaškem domu v Gorici košarkarski kamp za minibuset za letnike 1978 in mlajše. Trajal bo do 10. septembra. Vpisovanje na igrišču pred pričetkom treninga.

### kino

#### Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Rain man - l'uomo della pioggia«.

VERDI Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Ho sposato un alieno«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Pieno d'amore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

#### Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.30-20.30 »Sesterek z nepoznanim«.

SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Umri po končno«.

DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI All'orso bianco - Korzo Italia 10 - tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701.

### pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Vittoria Tripani iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

## PRIVOŠČITE SI ZASLUŽEK V PROSTEM ČASU

ČE STE BISTRI IN ŽIVAHNI, ŠTUDENTJE ALI GOSPODINJE, BREZPOSELNI ALI UPOKOJENCI, ALI SI ENOSTAVNO ŽELITE DODATNEGA ZASLUŽKA Z ZANIMIVIM IN USTVARJALNIM DELOM, ČE NAM LAHKO TEDENSKO POSVETITE LE NEKAJ UR SVOJEGA PROSTEGA ČASA IN SVOJO KOMUNIKATIVNOST, POTEMTAKEM

### POTREBUJEMO VAŠE SODELOVANJE

Ne zahtevamo nobenega posebnega znanja ali pogojev, dovolj so nam Vaša razgledanost in Vaša samostojnost, Vaša želja in Vaše veselje po novem in dinamičnem delu.

Curriculum vitae, v katerem boste navedli svojo razpoložljivost in podatke, ki po Vašem mnenju najboljše opredeljujejo Vašo osebnost, pošljite pod šifro

### ZASLUŽEK V PROSTEM ČASU na naslov:

ČEDAD: NOVI MATAJUR, Ul. Ristori 28 - 33043  
GORICA: PRIMORSKI DNEVNIK, Drev. 24. maja 18 - 34170  
TRST: PUBLIEST, Ul. Montecchi 6 - 34137

## Tat stikal po hotelski sobi

Poleg stanovanjskih smo v Gorici dobili tudi hotelske miši. V soboto popoldne je namreč lastnik hotela "Da Silvano" na Korzu Italia nedaleč od železniške postaje opazil, da iz ključavnice vrat neke sobe visi ključ. Stvar ga je začudila, tako je pogledal v sobo, kjer je odkril tatu, ki je pravkar izmaknil fotoaparat gosta sobe, stikal pa je še za drugimi vrednostmi. Tat se je bliskovito izmuznil lastniku in se pognal v beg, kaj kmalu pa je padel v objem policistov letedečega oddelka. Ugotovili so, da gre za 37-letnega Cosima Riola iz Casorie pri Neaplju. V hotel se je prikradel v trenutku, ko v recepciji ni bilo nikogar, pobral ključ sobe in se neopažen napotil v višje nadstopje, kjer pa je ključ v vratih takoj povzročil sum lastniku. Tatu je policija kasneje izpustila in ga prijavila sodni oblasti zaradi poskusa kraje.

## Vlom in kraja mamil v lekarni

V noči na nedeljo so neznanzi vlomili v lekarno Al Moro na Kornu. Z notranjega dvorišča so zlezli v lekarno skozi okno, potem ko so odstranili železne rešetke in cel okenski okvir. V notranjosti so vlomili skozi še ena vrata in v predalu našli ključke omare z mamili. Tatovi so se v njej polastili dvajsetih fiol morfija, devetih gramov kodeina in šestnajstih tablet, ki vsebujejo morfijev preparat. Poleg mamil so tatovi odnesli še približno 70 tisoč lir, ki so jih našli v predalu zraven ključev omare z mamili, povsem pa so prezrli denar v blagajni. To kot druge okoliščine kraje daje misliti, da so bili na delu narkomani. Policija vodi preiskavo v tej smeri, med že znanimi goriškimi uživalci mamil, v poštvo pa jemljejo tudi možnost, da je vlom delo ljudi iz drugih krajev.

## Motorist žrtev hude nesreče

Zdravstveno stanje 24-letnega Lorenza Boscarola iz Tržiča, Ul. Fratelli Cervi 12, ki je bil v nedeljo pod noč žrtev hude prometne nesreče v Ronkah, je še vedno kritično. Mladenec se še vedno bori s smrtjo v bolnišnici na Katinari. Boscarol se je v nedeljo okrog 19.30 vozil na lastnem motorju znamke aprilia 350 po Ulici Dante v Ronkah. Ko je prispel do križišča, je skušal prehiteti kolono avtomobilov, ki je čakala na zelen semafor, toda najverjetneje zaradi previsoke hitrosti in spolzkega cestišča - takrat je močno deževalo - je motorista zaneslo v nasprotno vozeči fiat regata, ki ga je upravljal Graziano Galoppin iz Ronk. Zdravniki so si še naprej pridržali prognozo tudi za Piera Brussija iz Tržiča, Ul. Duca d'Aosta 72, ki je bil v noči na soboto žrtev prometne nesreče pri Gradežu.



Spored svetovnega festivala od četrтка do nedelje

# Dnevi folklore in prijateljstva med narodi



Folkloristi skupini "Pa'amey teman group" iz Jeruzalema, ki bo predstavila plese jemenskih Židov, in "Slowianki" iz Krakova na Poljskem



Od četrтка dalje bo Gorica prizorišče mednarodne folklorne manifestacije, ki postaja iz leta v leto pomembnejša. Letošnji mednarodni festival folklorne, ki je že 19. po vrsti, prireja goriška Pro Loco pod pokroviteljstvom Internationale Organisation für Volkskunst, italijanske federacije ljudskih običajev, dežele FJK, goriške pokrajine in občinske uprave ter drugih ustanov in združenj. Naše mesto si je na tem področju pridobilo že določen svetovni sloves, saj se v Gorici vsako leto zbirajo kvalitetne folklorne skupine iz najbolj oddaljenih koncev našega planeta.

Organizatorji festivala so letos sklenili, da bodo prireditve posvetili preminulemu profesorju Marinu Medeotu, ki je bil vrsto let aktivni član organizacijskega štaba in mentor te manifestacije. Zagotovili so si sodelovanje desetih folklornih skupin. Prišle bodo iz Španije, Portugalske, Madžarske, Poljske, Argentine, Italije, Kostarike, Izraela in celo iz daljne Avstralije.

Festival naj bi bil trenutek združevanja med narodi, različni kulturami in običaji. Zato so sklenili, da ne bo tekmovalnega značaja. Vse folklorne skupine bodo opravile le več eksibicijskih nastopov. Tako bodo na primer v petek, 1. septembra, ob 21. uri nastopile na razstavišču pri Ločniškem mostu skupine "Città di Sennai" iz Italije, "Grupo regional de Moreira da Maia" iz Portugalske, "Woomera aboriginal Corporation" iz Avstralije, "Alba regia" z Madžarske in "Pampa y cerro" iz Argentine. Dan kasneje ob isti uri pa bodo na vrsti skupine "Los Xustos" iz Španije, "Slowianki" s Poljske, "Canterini Peloritani" iz Messine, "La Union" iz Kostarike in "Pa'amey teman group" iz Izraela. V četrtek in v nedeljo pa se bodo zvrstile na odru v razstavišču vse folklorne skupine.

Novosti je letos kar precej. Najvažnejša je morda izbira novega prostora za nastope. V preteklih letih so skupine nastopale na številnih prireditvenih prostorih kot so npr. Travnik, Battistijev trg, dolina Korna in telovadnica UGG. Letos bodo vsi nastopi na razstavišču Espomego.

Prireditelji so menili, da bo na tem prostoru lahko sledilo nastopom folklornih skupin večje število gledalcev, saj se je večkrat zgodilo, da je marsikdo ostal razočaran zaradi pomanjkanja prostora. Ta lokacija bo najverjetneje postala dokončna.

Tradicionalna folklorna parada, ki bo letos že 24., bo kot vedno zanimiva in množična. Kar 23 folklornih skupin se bo sprehajalo po gorškem mestnem središču. Ob tej priložnosti se bodo desetim izbranim skupinam pridružile še nekatere druge skupine in godbe na pihala z Avstrije in Jugoslavije. Prava novost parade, ki bo sklenila štiridnevno praznovanje, je njen potek. Odhod bo z Battistijevega trga po Ulici Petrarca do Verdijevega Korza in nato po Korzu Italia in Ul. Aquileia do razstavišča v Ul. della Barca, kjer bo zaključni nastop vseh skupin.

Še dodatna zanimivost. Trgovci Ulice Garibaldi so sklenili, da bodo ob tej priložnosti organizirali "Ulico folklorne". Ulico Garibaldi bodo primerno okrasili s cvetjem, od četrтка, 31. avgusta, do sobote, 2. septembra, pa bo od 17. do 19. ure na ulici folklorni praznik, na katerem bodo izmenično nastopale vse folklorne skupine. Mestni redarji bodo poskrbeli, da bo ulica zaprta za promet. Z nastopi v mestu želijo ustvariti prijateljsko vzdušje med gorškim prebivalstvom in folkloristi spodbujati navezovanje prijateljskih vezi.

Pri Ločniškem mostu bo vsak večer veselo. Prireditelji obljublajo, da bodo delovali dobro založeni kioski. Folklorne skupine bodo nastopale na odprtem, v primeru slabega vremena pa bodo poskrbeli za nastop na pokritem. Cena vstopnice bo 6 tisoč lir, znižana kot tudi vstopnica za nedeljski zaključni nastop pa 3 tisoč lir.

Prireditelji festivala folklorne so se tudi letos morali spoprijeti z nekaj finančnimi težavami, kljub temu pa pričakujejo, da bo manifestacija lepo uspela. Za prihodnjo sezono pa že napovedujejo nekatere novosti, ki naj bi dale goriški prireditvi še večji odmev širom po svetu.

## Spored festivala folklorne

### ČETRTEK, 31. AVGUSTA

- 17.00 - V Ul. Garibaldi odprtje "Ulice folklorne"
- 20.00 - Na razstavišču: koncert vojaške godbe na pihala brigade "Gorizia" in slavnostna otvoritev festivala
- 21.00 - Uvodni večer, na katerem bodo nastopile vse folklorne skupine
- 24.00 - Praznik prijateljstva in Ples narodov

### PETEK, 1. SEPTEMBRA

- 17.00-19.00 - V Ul. Garibaldi prosti nastopi nekaterih folklornih skupin
- 21.00 - Na razstavišču: nastop skupin "Città di Sennai" (Italija), "Grupo regional de Moreira da Maia" (Portugalska), "Woomera aboriginal corporation" (Avstralija), "Alba regia" (Madžarska), "Pampa y Cerro" (Argentina)

### SOBOTA, 2. SEPTEMBRA

- 11.00 - Srečanje folklornih skupin na gorškem gradu
- 12.30 - Uradni sprejem pri gorškem županu
- 17.00-19.00 - V Ul. Garibaldi prosti nastopi nekaterih folklornih skupin
- 21.00 - Na razstavišču: nastop skupin "Los Xustos" (Španija), "Slowianki" (Poljska), "Canterini Peloritani" (Italija), "La Union" (Kostarika), "Pa'amey teman group" (Izrael)

### NEDELJA, 3. SEPTEMBRA

- 10.30 - Koncert godbe na pihala "Das werksorchester der Kelag Villach" iz Beljaka v ljudskem vrtu
- 10.30 - Koncert godbe na pihala "Alpina" iz Žirov v spominskem parku
- 11.30 - Uradni sprejem pri gorškem prefektu
- 15.30 - Zbor folklornih skupin na Battistijevem trgu
- 16.00 - Začetek folklorne parade po mestnih ulicah
- 18.00 - Na razstavišču: zaključna slovesnost
- 21.00 - Folklorni gala večer

## Kultura, tradicija in zabava na čipkarskem festivalu v Idriji



Pogled na množico, ki je sledila idrijski prireditvi

(Foto Čubej)

V nedeljo je bil v Idriji tradicionalni čipkarski festival, ki ga prireja Turistično društvo Idrija in Čipkarska šola iz Idrije. Program letošnje prireditve je bil dokaj pester. Veselo vzdušje je zavladalo že zgodaj zjutraj, ko se je kakih 50 žensk, več jih je bilo tudi z Goriškega, prvič spoprijelo s klekljanjem. Idrčani so namreč letos poleg običajnih tekmovalcev in razstav sklenili prirediti enodnevni tečaj klekljanja, ki je lepo uspel.

V dopoldanskih urah so med drugim učenke idrijske čipkarske šole prikazale obiskovalcem vse najbolj uporabljene tehnike klekljanja. Dosti ljudi je sledilo tudi predavanju ravnatelja mestnega muzeja Jurija Bavdaša,

ki je prikazal zgodovino idrijskega čipkarstva. Kdor se je v nedeljo potepal po Idriji, si je seveda lahko nakupil tudi čipke, saj je imel res lepo izbiro. V idrijski galeriji in v mestnem muzeju pri gradu si je bilo moč ogledati zanimivo razstavo čipk. Na njej so bile razstavljene vrhunske izdelane čipke, ki nedvomno spadajo v samo zgodovino tega zanimivega mesteca v Sloveniji.

Na Trgu Svobode so krošnjari prodajali suho robo, nekateri pa so prikazovali obiskovalcem, kako se izdelujejo najobičajnejši leseni predmeti. Vse povsod so delovali dobro založeni kioski, kjer so med drugim ponujali

krožnik okusnih žlikrofov ali domače vrhunske slaščice.

Ob 15. uri je praznik prešel v najzanimivejši del, saj se je okrog 130 tekmovalcev in tekmovalk potegovalo za lovoriko najboljšega. Klekljarji so imeli na razpolago poldrugo uro, da so dokončali sicer ne preveč zahtevno čipko. Zmagovalka Ivanka Oblak iz Skofje loke je čipko sklekijala v uri in deset minut, med najmlajšimi pa je zasedla prvo mesto 12-letna Manca Ahlin iz Žirov. Najstarejša tekmovalka je bila 92-letna Marjanka Vončina.

### SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v prihodnjem šolskem letu na Goriškem sledeče tečaje

- dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za prodajalce (tisoč ur)
- dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za mizarje (1.200 ur)
- izpopolnjevalni tečaj iz angleščine (2. stopnja - 120 ur)
- izpopolnjevalni tečaj za programerje elektronskih računalnikov (175 ur, pogoj za vpis dokončana višja srednja šola)
- izpopolnjevalni tečaj za operaterje z zunanjo trgovino (120 ur)
- izpopolnjevalni tečaj za stroje pis (120 ur)
- tečaj ažuriranja za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov - društev (30 ur)
- tečaj ažuriranja za animatorje na družbeno-vzgojnem področju (40 ur)
- tečaj ažuriranja bančne tehnike (30 ur).

Prijave sprejemajo do 22. septembra na sedežu SDZPI v Križni ulici 3 (tel. 81826) vsak delavnik razen sobote od 9. do 13. ure.



A.S. Pro Gorizia

### Cene vstopnic

|                 |            |
|-----------------|------------|
| POKRITA TRIBUNA | 12.000 lir |
| TRIBUNA         | 10.000 lir |
| STOPNIŠČE       | 7.000 lir  |
| S POPUSTOM*     | 3.500 lir  |

\*vstopnice za jugoslovanske državljane, vojaške, ženske in invalide, mladino od 13. do 18. leta; do 12. leta brezplačno

### KORIST...

|                          | ABONMA      | VSTOPNICA  | PRIHRANEK     |
|--------------------------|-------------|------------|---------------|
| ZLATA POKRITA TRIBUNA    | 400.000 lir |            |               |
| POKRITA TRIBUNA          | 200.000 lir | 12.000 lir | - 64.000 lir  |
| POKRITA TRIBUNA ON & ONA | 350.000 lir | 24.000 lir | - 178.000 lir |
| TRIBUNA                  | 150.000 lir | 10.000 lir | - 80.000 lir  |
| TRIBUNA ON & ONA         | 250.000 lir | 20.000 lir | - 210.000 lir |
| STOPNIŠČE                | 100.000 lir | 7.000 lir  | - 79.000 lir  |
| STOPNIŠČE ZA ŽENSKÉ      | 60.000 lir  | 3.500 lir  | - 59.500 lir  |
| S POPUSTOM*              | 60.000 lir  | 3.500 lir  | - 59.500 lir  |

NOGOMETNA SEZONA 1989/90 PREDVIDEVA 17 TEKEM IN 10 PRIJATELJSKIH SREČANJ

... imajo najzvestejši

ZADNJI DNEVI



Od favoritov sta samo točko osvojila le Juventus in Fiorentina

# Začetek ugoden zlasti za Milan in Sampdoria

Prvi dobitniki letošnjega totocalcia z izkupičkom niso kaj prida zadovoljni, sicer pa drugače tudi ne bi moglo biti, saj v prvem kolu A lige ni prišlo do nobenih pravih presenečenj, čeprav je v Milanu le malo manjkalo, da bi novinec Cremonese prisilil prvaka Interja k delitvi točk. Toda sodnik Fabbriatore je tri minute pred koncem naredil veliko napako in dosodil v korist Interja enajstmetrovko, ki je zanesljivo ni bilo, saj je branilec Montorfano pravilno šartal na žogo in jo odbil, šele nato pa se je Serena spotaknil ob njem in padel. Brehme z bele točke ni zgrešil in tako izjelovil izenačujoči gol Dezottija iz 82. minute. Klinsmann je zadel vratnico.

Najbolj je od favoritov blestel Milan. Igral je brez Gullita, Van Bastna, Tassottija in Simoneja, Donadoni pa je vstopil na igrišče le v drugem polčasu. Toda Sacchi ima letos na voljo toliko kakovostnih igralcev, da na igrišču v Ceseni tudi brez asov ni bilo nič slabše, debitant v A ligi Stroppa pa je dosegel krasen gol že po sedmih minutah. Za gostitelje je bilo konec upanj že po 45', saj je Borgonovo podvojil že v 10', Massaro pa potrojil minuto pred odmorom.

Napoliju je do zmage precej pomagal tudi slab Ascoli, gol pa je z lepim strelom od daleč dosegel Crippa. Napoli je tako že peto leto zapored začel sezono z zmago, potrdil pa je tudi svojo kandidatura za naslov prvaka.

Za vrh pa se bo nedvomno potegovala tudi Sampdoria, ki je z zrelo igro izkoristila vse slabosti Lazia in ga ugnala z dvema goloma v petih minutah (Pellegrini in Vialli v 29. oz. 34. min.), nato pa brez težav ohranila dvojno vodstvo.

K popolnemu uspehu Genove je doprinesla tudi Genoa, ki je z golom Fontolana po napaki vratarja Terranea ugnala Lecce. Kaže, da napovedi trenerja Scoglia, ki za svoje moštvo govori o uvrstitvi v pokal UEFA, niso povsem iz trte izvite. Zmagala je tudi Atalanta, upanja oslabljene Verone je pokopal Madonna v 43'.

Za precejšnje razočaranje je poskrbel Juventus. Marocchi je povedel že v 13', a Bologna je s Polijem izenačila še pred koncem polčasa, v drugem pa urejeno branila neodločen izid, čeprav je imel Casirighi nekaj lepih priložnosti. Sovjeta Zavarov in Alejnikov si zaslužita le oceno zadostno.

Fiorentina je bila v Bariju blizu poraza. Baggio je z učinkovitim strelom izenačil šele v 78', ko je za Toskane kazalo že bolj slabo. Strelec Barija je bil Maiellaro v 40'.

Enak izid so zabeležili tudi v Vidmu, kjer je Udinese igral z Romo 1:1. Prvi so povedli gostje s Tempestiljem v 32', izenačil pa je Simonini takoj na začetku drugega polčasa. Ta igralec, za katerega je še pred kratkim kazalo, da bo zapustil Videm, češ da nima mesta v ekipi, je v 29' zgrešil enajstmetrovko, čeprav je pravi specialist za strele z bele točke. Trener Mazzia z nastopom ekipe ni bil kaj dosti zadovoljen. Udinese je v drugem polčasu vidno popustil, k sreči pa povprečna Roma tega ni znala izkoristiti. Od tujcev sta Balbo in veteran Gallego (končno!) zadovoljila, mladi Sensini pa je dokaj razočaral.



Ascoli - Napoli 0:1, Atalanta - Verona 1:0, Bari - Fiorentina 1:1, Cesena - Milan 0:3, Genoa - Lecce 1:0, Inter - Cremonese 2:1, Juventus - Bologna 1:1, Lazio - Sampdoria 0:2, Udinese - Roma 1:1.

**LESTVICA**  
Milan, Sampdoria, Inter, Napoli in Genoa 2, Bologna, Fiorentina, Roma, Bari, Juventus in Udinese 1, Cremonese, Lecce, Verona, Ascoli, Lazio in Cesena 0.

**PRIHODNJE KOLO**  
Bologna - Inter, Cremonese - Cesena, Fiorentina - Genoa, Verona - Juventus, Lecce - Atalanta, Milan - Lazio, Napoli - Udinese, Roma - Ascoli, Sampdoria - Bari.

Na sliki (AP): drugi zadetek Vialija v Rimu proti Laziju

## Kvalifikacije za SP

# Perù izločen Čile »le« 5:0

LIMA — Na južnoameriških kvalifikacijah za nogometno SP so zabeležili nekaj pomembnih izidov. V tekmi skupine 1 je Urugvaj z 2:0 premagal Peru, ki je po dveh porazih že izločen. Tretji tekmeč je Bolivija.

V skupini je Paragvaj z 2:1 odpravil Kolumbijo, ki je v prvem kolu z 2:0 premagala Ekvador. Zmagovalec te skupine bo odigral dodatno srečanje z Izraelom.

V skupini 3 je Čile kar s 5:0 odpravil Venezuelo, vendar pa mu izdatna zmaga ne zadošča, kajti na skupnem vrstnem redu zaradi boljše razlike v golih (+10 proti +7) še naprej vodi Brazilija. Obe reprezentanci imata po pet točk, o uvrstitvi na SP bo tako odločalo medsebojno povratno srečanje, ki bo v nedeljo v Riu de Janeiru. Braziliji zadostuje neodločen izid, selektor Lazaroni pa vseeno napoveduje napadalno igro.

**Maradona se čudi zakaj toliko hrupa...**

BUENOS AIRES — V pogovoru z nekaterimi italijanskimi časnikarji, ki so ga staknili pred njegovo hišo v Buenos Airesu, je Diego Maradona obljubil, da se bo že v tem tednu vrnil v Italijo, vendar pa je sam priznal, da še nekaj časa ne bo mogel igrati. Po trditvah argentinskega tednika El Grafico naj bi Maradona poletel v Neapelj že jutri. Izjavil naj bi bil, da ne razume, zakaj se okrog njegovih počitnicah dviguje toliko prahu. Navsezadnje, pravi, sem le zaprosil za teden dni podaljška...

## Triestina začela prvenstvo B lige z zmago

# Še neizdelana, a borbena igra

**TRIESTINA - LICATA 2:1 (1:1)**  
STRELCI: Russo v 35', La Rosa v 37' in Napoli (avtogol) v 66'.

TRIESTINA: Gandini, Polonia, (Trombetta od 49'), Costantini (Di Rosa od 65'), Consagra, Cerone, Danelutti, Romano, Papais, Russo, Giacomarro, Butti (Biato, Lenarduzzi, Pasqualini).

LICATA: Quironi, Campanella, Tormina, Baldacci, Santonocito, (Minuti od 67'), Napoli, Tarantino, Sorce, La Rosa, Ficarra, Gnoffo (Laneri od 83').

SODNIK: Cinciripini (Ascoli); GLE-DALCEV: 8.500.

Vodstvo Triestine je med poletnim prestopnim rokom dobesedno zdesetkalo Licato z nakupi Giacomarra, Consagre in Romana, zdaj pa so trener Lombardo in igralci z nedeljsko zmago le še dovršili postopek obubožanja sicilskega moštva. Sodeč po tem, kako težko je bilo Tržačanom (mimo dejstva, da je bila zmaga navsezadnje zaslužena), pa ostaja vtis, da se bodo morali oboji v teku drugoligaške sezone pošteno namučiti za uresničitev svojega cilja, obstanka v ligi.

Tržačani so do svojega prvega gola,



ki ga je dosegel Russo, igrali napadalno. Obramba in zvezna vrsta sta delovali dovolj učinkovito, a neizdelano, zato priložnosti ni bilo veliko. Dve je imel sam Russo, ki je bil do vstopa na igrišče Trombette edini mož v konici napada. Gostje so takoj izenačili s silovitim prostim strelom La Rose, do konca polčasa pa se je igra odvijala

pretežno na sredini. V drugem polčasu so imeli Tržačani še naprej več od igre, ostrih dvobojev in živčnosti ni manjkalo. Drugi zadetek je padel po prostem strelu Papaisa, a odločilen je bil rahel dotik enega od branilcev v živi meji, ki je ukanil svojega vratarja.

Po tekmi je trener Lombardo pohvalil borbenost svojih igralcev in opozoril, da bo ekipa igrala boljše šele čez nekaj kol, ko bo tudi stopnja pripravljenosti boljša. Trener gostov Cerantola je čestital Triestini, vendar je menil, da bi njegovo moštvo, brez nesrečnega avtogola, ohranilo neodločen izid iz prvega polčasa.

**OSTALI IZIDI 1. KOLA**  
Ancona - Brescia 0:0, Avellino - Cagliari 2:0, Catanzaro - Messina 0:1, Como - Foggia 2:0, Padova - Cosenza 3:1, Pescara - Barletta 2:1, Pisa - Monza 3:0, Reggiana - Torino 0:0, Reggina - Parma 0:0.

**PRIHODNJE KOLO**  
Barletta - Padova, Brescia - Como, Cagliari - Reggina, Cosenza - Reggina, Foggia - Pisa, Licata - Catanzaro, Messina - Avellino, Monza - Triestina, Parma - Pescara, Torino - Ancona.

## Italijanski nogometni pokal

# Pro Gorizia popravila slab vtis

**PRO GORIZIA - SACILESE 2:0 (1:0)**  
STRELEC: Juculano v 7. in 75. minuti.

PRO GORIZIA: Pelosin, Stacul, Tallandini, Urdich, Cotterle, Giacometti, Juculano, Della Valentina (Menegaldo), Sartore (Muccin), Del Zotto, Giacomini.

SACILESE: Moras, Furlanetto, Stella (Gava), Pignat, Segat, Poletto, Vendruscolo (Rupolo), Bottega, Dominici, Peressotti, Grop.

GORIZIA — Goriška enajsterica je brez večjih težav odpravila poprečni Sacilese in s tem popravila slab vtis, ki ga je zapustila na prvem srečanju proti Monfalconeju.

Goričani so že od vsega začetka pokazali, da veljajo več od nasprotnikov in so že v 7. minuti povedli z Juculanom, ki iz tekme v tekmo potrjuje svojo moč.

V 2. polčasu, ki je močan dež precej oviral igro, so domačini stalno imeli pobudo v rokah in so z Juculanom (11-metrovka) dosegli še drugi zadetek. (pr)

**Uspeh koprskih jadrancev**

KOPER — Koprška jadralka Matjaž Antonaz in Davor Glavina sta dosegla še en velik mednarodni uspeh, 4. mesto na letošnjem svetovnem mladinskem jadrlnem prvenstvu, ki je za olimpijski razred 470 potekalo v španskem mestu Alicante. Koprčanoma se

je za las izmuznila bronasta kolajna, ki sta jo izgubila v zadnji regati, ko sta bila osma. Nastopilo je 55 posadk iz 13 držav. »Izredno sva zadovoljna z doseženim rezultatom, ki nama pomeni morda celo nekaj več kot pred dvema letoma drugo mesto, ki sva ga ovvojila v Kopru. Tokrat je bila konkurenca namreč izredno močna. Z malo več sreče bi bila lahko tudi tretja. Pogoji za jadranje so bili zelo dobri«, nam je po vrnitvi v Koper povedal Matjaž Antonaz. Dve kolajni, zlata (brata Ivaldij) in bronasta sta odšli v Italijo, srebrna pa je ostala v Španiji. Druga jugoslovska posadka, Kuret in Mišura iz Splita, je bila trinajsta. (Kreft)

**Grški košarkarji pred Jugoslavijo in Italijo**

CUENCA — Potem ko je v polfinalu evropskega košarkarskega kadetkega prvenstva Jugoslavija z 82:69 premagala Italijo, je v finalu zgubila proti Grčiji, in sicer z 81:79 (74:74, 29:43). Italija je za 3. mesto s 63:59 (41:29) premagala Turčijo. Slejdi: 5. SZ, 6. Španija, 7. Izrael, 8. Francija, 9. ZRN, 10. Bolgarija, 11. Poljska, 12. Belgija.

## Kvalifikacijska tekma za mundial

# Osim izbral reprezentante

ZAGREB — Zvezni selektor jugoslovanske nogometne reprezentance Ivica Osim je včeraj sporočil seznam 14 igralcev zavažno tekmo proti Škotski (6. septembra v Zagrebu) za nastop na svetovnem prvenstvu v Italiji. Na Osimovem seznamu so Ivković, Omerović, Stanojković, Spasić, Hadžibegić, Brnović, Katanec, Baždarević, Zlatko Vujović, Susić, Stojković, Pančev, Savičević in Jakovljević.

Šesterica igralcev, ki nastopa v jugoslovanskem prvenstvu, se je zbrala že včeraj v Zagrebu, danes zjutraj bi se jim moral priključiti vratar Ivković, tisti, ki nastopajo v Franciji, bi morali dopotovati v četrtek, Katanec, ki igra v Italiji, pa v nedeljo. Če ne bo prišlo do kakšnih poškodb nogometašev, ki

nastopajo v tujini, Osim ne namerava širiti svojega spiska, saj očitno ne želi klicati nekoga, za katerega se ve vnaprej, da ima malo možnosti za nastop. Osimu še največ preglavic dela odsotnost Jožica, ki zaradi rdečega kartona ne more igrati. Vsekakor je izrazil mnenje, da do večjih presenečenj ne more priti: glede na spisek igralcev, ki so ga Škotje že objavili, bi lahko izbral postavbo, s katero se bodo predstavili na Maksimuru. Samo v primeru, da bi se odločili za dva napadalca, bi mu lahko nekoliko prekrizali račune, saj zaradi izostanka Jožica nima dveh veznih igralcev, ki bi visoko skakali in bi zmogli zaustaviti visoke škotske napadalce.

## V jugoslovanskih nogometnih ligah

# Olimpija navdušila proti Hajduku

**Posebej za Primorski dnevnik BOJAN KAVČIČ**

V 5. kolu I. jugoslovanske nogometne lige so bila domača moštva neusmiljena - gostujočim enajstericam niso prepustila niti točke! Še najbližje uspehu je bil Partizan, ki je v dvoboju z mestnim tekmečem Radom na Banjici izgubil dvoboj po 11-m; tekma se je v rednem času končala neodločeno z 1:1, pri strelih z bele točke pa so bili nogometaši Rada spretnejši.

Olimpija je gostila Hajduka in ga gladko premagala. Več kot 15.000 ljubljancev je v sicer deževnem vremenu uživalo v odprti igri obeh moštev. Strelci za Olimpijo so bili Jani Pate, Damir Vrabac in Milonja Djukić, za goste iz Splita pa Aljoša Asanović. Čeprav je Olimpija že v prvih minutah ostala zaradi poškodb brez kapetana Petra Amerška, je z agresivno, napadalno igro ob podpori bučne publike imela vse niti igre v svojih rokah. Pot do zmage je Olimpiji olajšal hajdukovec Jami, ki ga je sodnik zaradi grobe igre izključil tik po odmoru. Hajduk z igralcem manj ni bil kos ritmu požrtovalnih ljubljancev.

Sarajevo je v tem kolu doseglo najvišjo zmago, Radničkega je premagalo s 4 goli razlike. Božović je bil strelec kar treh golov in zdaj ob Pančevu (C. zvezda) vodi na lestvici najučinkovitejših strelcev s 5 goli, na tretjem mestu pa je Olimpijin "bombarder" Pate s 4 goli.

Zanimivo je, da so v 5. kolu kar trije nogometaši poslali žogo v svojo mrežo. Rijeka je premagala Velež z avtogolom Rahimića, na tekmi Budućnost - Borac pa sta se mreži obeh vratarjev zatresli po enkrat po nespretnih posredovanjih obrambnih igralcev pred svojimi vrati.

Dinamo, ki se mu ni uspelo uvrstiti v pokal UEFA, je strelsel jezo nad doslej drugouvrščenim Željezničarjem. Najboljši je bil mladi Šuker, najboljši strelec tiste

te mladinske reprezentance Jugoslavije, ki je na SP v Čilu osvojila prvo mesto.

Crvena zvezda, moštvo zvezdnikov, zmaguje doma, njene igre pa niso prepričljive. Trener Šekularac pušča igralcem preveč svobode v igri, zato ni prave povezanosti. Nadarjenemu Savičeviću navijači celo očitajo, da igra nogomet zase in ne za klub. Nič manj kritik nista deležna niti Pančev in Stojković. No, kakorkoli že, C. zvezda je doslej dosegla 15 golov, v povprečju 3 na tekmo, kar niso mačje solze.

Prihodnje kolo bo šele 10. septembra, kajti Jugoslavijo čaka 6. septembra bržčas odločilna tekma za prvo mesto v kvalifikacijski skupini za SP s Škotsko v Zagrebu.

**REZULTATI 5. KOLA I. ZNL:** Rad - Partizan 7:6 (1:1, 1:1) - po 11-m, Olimpija - Hajduk 3:1 (1:0), Rijeka - Velež 1:0 (0:0), Budućnost - Borac 2:1 (2:0), Sarajevo - Radnički 5:1 (1:1), C. zvezda - Osijek 3:1 (1:1), Dinamo - Željezničar 2:0 (0:0), Sloboda - Vojvodina 1:0 (2:0).

**LESTVICA:** Dinamo 9, Rijeka 8, C. zvezda, Olimpija, Budućnost, Željezničar in Radnički 6, Sarajevo 5, Rad, Spartak, Borac, Hajduk, Osijek, Vojvodina in Sloboda 4, Partizan in Velež 2, Vardar 1.

**SPORED 6. KOLA (10. 9.):** Partizan - Olimpija, Velež - Vojvodina, Vardar - Sloboda, Željezničar - Spartak, Osijek - Dinamo, Hajduk - C. zvezda, Radnički - Rad, Borac - Sarajevo, Rijeka - Budućnost.

**REZULTATI 4. KOLA II. ZNL:** Liria - Pelister 2:1 (0:1), Kikinda - Dinamo 0:1 (0:0), Mačva - Napredak 2:4 (0:0, 0:0) - po 11-m, Leotar - Sloboda 4:2 (1:1, 1:0) - po 11-m, Borac - Beograd 6:5 (1:1, 0:0) - po 11-m, Šibenik - Zemun 1:0 (1:0), Rudar - Iskra 3:0 (2:0), Čelik - Priština 1:3 (0:1), Mladost - GOŠK Jug 1:0 (1:0), Sutjeska - Proleter 3:0 (1:0).

**LESTVICA:** Sutjeska, Priština, Sloboda in Proleter 6, Dinamo in GOŠK Jug 5,

Beograd, Zemun, Iskra, Borac in Šibenik 4, Mladost, Napredak in Leotar 3, Mačva, Pelister, Rudar, Liria, Kikinda 2, Čelik 0.

**SPORED 5. KOLA (3. 9.):** Proleter - Liria, Beograd - Sutjeska, Priština - Mladost, GOŠK Jug - Borac, Iskra - Čelik, Zemun - Rudar, Sloboda - Šibenik, Napredak - Leotar, Dinamo - Mačva, Pelister - Kikinda.

V 2. kogu medrepubliške lige-zahod je od slovenskih enajsteric točko iztržil le Maribor Branik, Lokomotivo je ugnal po 11-m, Koper in Ljubljana pa sta na gostovanjih ostala praznih rok.

**REZULTATI 2. KOLA MRNL-zahod:** Maribor Branik - Lokomotiva 3:2 (0:0, 0:0) - po 11-m, Radnik - Koper 3:1 (1:0), Zadar - Ljubljana 1:0 (1:0), Jedinstvo - Mladost 2:1 (1:1), Primorac - Junak 5:2 (1:1, 0:1) - po 11-m, Jugokeramika - BSK 2:0 (1:0), Orient - Zagreb 7:6 (1:1, 1:0) - po 11-m, Segesta - Split 3:0 (2:0), Varteks - Prijedor preložen.

**LESTVICA:** Radnik 4, Jedinstvo 3, Segesta, Jugokeramika, Lokomotiva, Zagreb, Prijedor, Zadar, Koper in BSK 2, Orient, Mladost, Primorac, Maribor in Split 1, Junak, Varteks in Ljubljana 0.

**SPORED 3. KOLA (2. 9.):** Ljubljana - Jugokeramika, BSK - Maribor Branik, Split - Jedinstvo, Zagreb - Segesta, Prijedor - Orient, Lokomotiva - Varteks, Junak - Radnik, Mladost - Primorac; 3. 9.: Koper - Zadar.

Prvenstvo so začeli tudi klubi v slovenski ligi. V derbiju 1. kola sta Izola in ljubljanski Teol Slovan igrala 0:0. Drugi rezultati: Elkoj - Rudar (Tr) 1:1 (0:0), Domžale - Pohorje 5:0 (3:0), Stol Virtus - Rudar (Tv) 1:1 (1:0), Partizan Hmezd - Medvode 0:3 (0:1), Steklar - Elan 2:2 (0:0), Mura - Vozila (NG) 1:0 (0:0).

**SPORED 2. KOLA (3. 9.):** Vozila - Elan, Pohorje - Izola, Rudar (Tr) - Steklar, Rudar (Tv) - Elkoj, Medvode - Stol Virtus, Teol Slovan - Partizan Hmezd, Mura - Domžale.

**PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA:** Bologna - Inter, Cremonese - Cesena, Fiorentina - Genoa, Verona - Juventus, Lecce - Atalanta, Milan - Lazio, Napoli - Udinese, Roma - Ascoli, Sampdoria - Bari, Cagliari - Reggina, Licata - Catanzaro, Messina - Avellino, Monza - Triestina.



## Cestna preizkušnja SP profesionalcev Lemond (ZDA) drugič prvak

CHAMBERY — Cestna preizkušnja za kolesarsko SP profesionalcev je bila izredno zanimiva. Italijani se je ne bodo spominjali z zadovoljstvom, vendar pa sodijo zmagovalce Američana Lemonda in stosedemdeset kilometrov dol beg Koniševa in Claveyrolata v zgodovino mednarodnega kolesarstva.

Gianni Bugno je pred napadom Fignona na vzpetini zadnjega kroga vozil vstric s Kellyjem, toda 33-letni Irec se je pri spustu pogumno podal za vodilnimi, jih dohitel in se udeležil sprinta z Lemondom, Fignonom, Rooksom, Koniševom in Claveyrolatom, tega pa 25-letni Italijan ni bil sposoben. Tako so ostali azzurri praznih rok. Šele tretjič v 15 letih, odkar italijansko odpravo vodi selektor Martini, Italijani na končnem vrstnem redu niso imeli moža med peterico boljših: leta 1975 v Yvoiru, leta 1979 v Valkenburgu in leta 1983 v Altenrheinu. Res škoda, saj Bugno v sprintu ni bil povsem brez možnosti.

Na zelo naporni in zahtevni dirki so se ostali Italijani odrezali še slabše. Argentin je bil žrtev padca prav v trenutku, ko sta Konišev in Claveyrolat začela svoj dolgi beg, Fondriest pa je popustil dva kroga pred koncem. Ekipa je delovala po svojih močeh, a dejstvo je, da v Italiji zdaj primanjkuje velikih talentov in up Fondriest letos ni potrdil lanskih podvigov. Vrh tega je v Italiji preveč ekip, premalo so kakovostne in štejejo premalo kolesarjev, tako da mora vsak tekmovalci najmanj 200 dni v letu, kar je odločno preveč.

Z dvojno zmago na touru in svetovnem prvenstvu Jopca Lemond v legendo. Svetovni prvak je bil že leta 1983. Le Binda, Van Steenbergem in Merckx so zmagali trikrat.

Poleg Američana se je v Chamberyju še posebej izkazal Sovjet Konišev, ki je v svojem prvem

nastopu na SP osvojil srebrno kolajno in vidno opozoril nase.

### VRSTNI RED SP

1. Lemond (ZDA), ki je 259,350 km prevozil v 6.45'59" s povprečno hitrostjo 38,329 km na uro. 2. Konišev (SZ); 3. Kelly (Irska); 4. Rooks (Niz.) vsi v zmagovalčevem času; 5. Claveyrolat (Fr.) po 3'; 6. Fignon; 7. Earley (Irska) po 10'; 8. Bugno (It.); 17. Passera (It.) po 43'; 22. Fondriest (It.) 1'14"; 23. Bombini (It.) 1'20". Startalo je 190 kolesarjev, uvrstilo se jih je 42.

### Tokrat so slavili Japonci

JYVASKYLA — Na rallyju tisočerih jezer na Finskem so si japonska vozila zagotovila vsa tri prva mesta, Italijan Biasion pa se je s 6. mestom še bolj približal ponovni osvojitvi svetovnega naslova.

VRSTNI RED: 1. Ericsson (mitsubishi) 4.42'03"; 2. Salonen (mazda) po 1'41"; 3. Sainz (toyota) 2'35"; 4. Eriksson (toyota) 5'46"; 5. Edling (mazda) 7'58"; 6. Biasion (lancia) 10'58".

VRSTNI RED ZA SP: 1. Biasion 86; 2. Auriol in Ericsson 50; 4. Fiorio in Carlsson 40; 6. Eriksson 22; 7. Recalde, Blomquist, Kankkunen, Fisher 20. LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ: 1. Lancia 128; 2. Toyota 50; 3. Audi 43; 4. Mazda 41; 5. Mitsubishi 32; 6. BMW 31; 7. Renault 30.

### Mednarodno teniško prvenstvo ZDA

NEW YORK — Včeraj se je začelo mednarodno teniško prvenstvo ZDA. Nekaj rezultatov 1. kola: MOŠKI: Wilander (Šve.) - Skoff (Av.) 6:1, 6:3, 6:1; Pernfors (Šve.) - Bryan (ZDA) 1:6, 4:6, 6:2, 6:1, 6:1; Witsken (ZDA) - Gilbert (ZDA) 4:6, 7:6, 4:6, 6:3, 6:2. ŽENSKE: Ferrando (It.) - Demongeot (Fr.) 6:0, 7:5; Graf (ZRN) - Inoue (Jap.) 6:3, 6:1.

## Avtomobilska dirka za VN Belgije v formuli ena Ob Senni in Prostu izredni Mansell

SPA — Pri Ferrariju so vseskozi pravili, da jim dež odgovarja. Izkazalo se je, da do neke mere to drži, kar pa McLarnovi dvojici Senna - Prost le ni preprečilo poti do zmagovalnega odra. Mansell se je sicer znova izkazal kot odličen zasledovalec (startal je na 6. mestu), vozil je izredno in spektakularno, dohitel je tudi Prosta, vendar je njegov motor imel le nekaj manj moči kot Francozo in kljub vsem poskusom ga ni prehitel. Moral se je znova zadovoljiti s 3. mestom, čeprav je upal vsaj na drugo (drugi Ferrarijev pilot Berger je kmalu zavezil s proge, tako da letos ni končal ene same dirke). Prihodnja preizkušnja bo 10. 9. v Monzi.

VRSTNI RED: 1. Senna (mclaren honda) v 1.40'54"196, poprečna hitrost 181,576 km/h; 2. Prost (mclaren honda) po 1'304; 3. Mansell (ferrari) 1'824; 4. Boutsen (williams renault) 54'418; 5. Nannini (benetton ford) 1'08'805; 6. Warwick (arrows ford) 1'18'316; 7. Gugelmin (march judd); 9. Martini (minardi ford); 10. Pirro (benetton ford); 11. De Cesaris (dallara ford); 12. Capelli (march judd); 13. Grouillard (ligier ford) vsi po 1 krogu; 14. Palmer (tyrrell ford) po 2 krogih; 15. Sala (minardi ford) po 3 krogih; 16. Alliot (lola lamborghini) po 5 krogih.

LESTVICA AZ SP: 1. Prost (Fr.) 62; 2. Senna (Braz.) 51; 3. Mansell (VB) 38; 4. Patrese (It.) 25; 5. Boutsen (Bel.) 20; 6. Nannini (It.) 14; 7. Piquet (Braz.) 9; 8. Alboreto (It.), Cheever (ZDA) in Warwick (VB) 6; 11. Herbert (VB) 5; 12. De Cesaris (It.), Gugelmin (Braz.), Modena (It.) in Caffi (It.) 4. LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ: 1. McLaren Honda 113; 2. Williams 45; 3. Ferrari 38; 4. Benetton 19; 5. Arrows 12; 6. Tyrrell 10; 7. Camel Lotus 9; 8. Dallara 8; 9. Brabham 5; 10. Leyton House Lola Lamborghini 4.

### Še tretji naslov v Španiji

BRNO — Po zaslugi Crivilla pa je v Španijo odšel tudi naslov v razredu do 125 ccm (v četrtli-

trskem razredu ga je že predčasno osvojil Pons, v razredu do 80 ccm pa Herreros). Criville je s svojimi 19 leti tudi najmlajši svetovni prvak sploh.

Lawson pa je vse bližji svetovnemu naslovu v pollitrskem razredu: v zadnji dirki, ki bo v Braziliji, mu zadostuje uvrstitev na 11. mesto, v primezu seveda, da Rainey zmaga. Prav zato v nedeljo ni preveč tvegati in do svojega 5. letošnjega uspeha je tako prišel Schwantz.

**125 ccm:** 1. Criville (Šp.) cobas 39'28"521, poprečna hitrost 139,375 km/h; 2. Spaan (Niz.) honda po 4'539; 3. Prein (ZRN) honda 6'211; 4. Martinez (Šp.) derbi 13'339; 5. Unemoto (Jap.) honda 132'340; 6. Gianola (It.) honda 13'626.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Criville 166 (svetovni prvak); 2. Spaan 152; 3. Gianola 138; 4. Unemoto 104; 5. Gresini 102; 6. Takada 99.

**250 ccm:** 1. Roth (ZRN) honda 43'33"888, poprečna hitrost 148,578 km/h; 2. Shimizu (Jap.) honda po 0'001; 3. Cornu (Švi.) honda 0'257; 4. Pons (Šp.) honda 0'844; 5. Bradl (ZRN) honda 5'694; 6. Cadalora (It.) yamaha 5'761.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Pons 249; 2. Roth in Cornu 180; 4. Cardus 151; 5. Ruggia 110; 6. Cadalora 107.

**500 ccm:** 1. Schwantz (ZDA) suzuki 48'20"649, poprečna hitrost 153,973 km/h; 2. Lawson (ZDA) honda po 5'277; 3. Rainey (ZDA) yamaha 26'051; 4. Sarron (Fr.) yamaha 26'056; 5. Chili (It.) honda 51'153; 6. McKenzie (VB) yamaha 51'158.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Lawson 211; 2. Rainey 195,5; 3. Sarron 157,5; 4. Schwantz 142,5; 5. Magee 128,5; 6. Chili 122; 7. McKenzie 96; 8. Haslam 75; 9. Doohan 68; 10. Gardner 58.

Zadnja tekma za SP bo 17. 9. v Braziliji, kjer pa bodo na progi le vozila v razredih do 250 in 500 ccm.

## Košarkarski turnir Alpe-Jadran Prva zmaga San Benedetta

SAN BENEDETTO - KLOSTERNEUBURG 92:72 (45:34)

SAN BENEDETTO: Ursi 3, Paravella 1, Borsi 8, Biaggi 4, Johnson 18, Ponzone 19, Ardessi 7, Marega, Vargas 25, Vitez 5, Zaban 5, Famea.

KLOSTERNEUBURG: Popp 12, Nordmann 19, H. Griess, G. Griess, Haselbacher, Matyas 10, Zankl, Payton 18, Hayda 4, Basalka, Seifert 8, Seidel 1.

SODNIKA: Pozzana (Videm) in Bradamante (Tržič). GLEDALCEV: 1.000.

GRADEŽ — V prvem srečanju povratnega dela turnirja Alpe-Jadran je goriški San Benedetto ugnal avstrijsko moštvo, ki se je dobro branilo le v prvem polčasu. V drugem delu srečanja pa so Baderjev varovancem pošle moči in za Goričane je bila pot do zmage dokaj lahka.

Kljub zmagi pa z igro Bosinijevih varovancev ne moremo biti povsem zadovoljni, saj so pokazali določene pomanjkljivosti. Predvsem je šepal met in to pri tistih igralcih (Ardessi, Johnson, Vitez in Borsi), ki običajno polnijo koše nasprotnih ekip.

Od domačinov si pohvalo zaslužita le Vargas in Ponzone, ki je bil gotovo najboljši na igrišču. Novi nakup San Benedetta se je namreč zelo dobro boril pod koši in tudi pri metih je bil dokaj natančen. (R. Pavšič)

BENETTON - SMELT OLIMPIJA 91:90 (55:46)

BENETTON: Macy 13, Bortolan 10, Jacopini 8, Marušič 11, Villalta 16, Vianini 16, Generali 8, Mian 9.

SMELT OLIMPIJA: Virant 6, Bačar 12, Hauptman 23, Vilfan 23, Kotnik 9, Djurišič 17, Šiško.

SODNIKA: Canestraro iz Pordenona in Longo iz Tržiča.

### Turnir Savin: 1. SZ Italija odlična 3.

MOSKVA — Sovjetska zveza je v finalu močnega mednarodnega turnirja »Vladimir Savin« s 3:2 (10:15, 15:12, 9:15, 16:14, 16:14) premagala Kubo. Na odlično 3. mesto so se uvrstili Italijani, ki so v malem finalu s 3:1 (15:3, 14:16, 15:13, 15:9) odpravili Bolgarijo. Azzurri so na tem turnirju premagali še Švedsko in pa kasnejšega finalista Kubo, z ekipo gostitelj pa so v polfinalu izgubili s 3:0. Razočarala je reprezentanca ZDA, ki je v četrtfinalu s 3:1 (11:15, 15:11, 17:16, 16:14) izgubila s SZ.

Finala za 5. mesto: ZDA - Japonska 3:1 (15:5, 12:15, 15:6, 15:12); za 7. mesto: Brazilija - Švedska 3:1 (15:4, 15:8, 8:15, 15:8).

Končni vrstni red: 1. SZ, 2. Kuba, 3. Italija, 4. Bolgarija, 5. ZDA, 6. Japonska, 7. Brazilija, 8. Švedska.

## Na mladinskem atletskem evropskem prvenstvu

## V Varaždinu v ospredju NDR in SZ

VARAŽDIN — Zadnji dan mladinskega atletskega EP je potekal ob izrednem finišu SZ, ki je skoraj dohitela NDR in v celoti zbrala največ odličij. Obe vrsti skupaj sta osvojili več kot polovico prvih mest, v celoti pa le malo manj od polovice vseh kolajn. S samozavestnim nastopom je Italija izšla kot majhna velesila, do zadoščenj pa je prišla tudi Jugoslavija. Kakovostna raven tekmovanja je bila boljša v tehničnih panogah.

Kriminalno teka na 3000 m čez zapreke so rešili v korist Italije po izredno skrbno izdelanem »obrambnem« memorandumu italijanskega štaba.

Zahodni Nemci, ki so vložili priziv zoper zmago Giardella, so trdili, da je tekač po gneči pri vodni zapreki pretekel nekaj metrov izven proge in si s tem skrajšal pot. Zasebni filmi in televizijski posnetki so dokazali, da so zaradi gneče rezali številni tekači. V primeru Giardella je bila korist največ 0,5 m (zmagal je z 20 metri naskoka). Ugotovljeno je bilo tudi, da proga ni bila označena v skladu s pravili in da sodnik, ki je bil pristojen za zapreko, ni zabeležil nepravilnosti. Med drugim se je tekač NDR na neki zapreki spotaknil in jo celo podrl, ker ni bila pravilno pritrjena. Tekmovalci, ki so sledili, so presenečeni zapreko obšli. Če bi Giardella diskvalificirali, bi bil tretji nekdo drug, ta pa ni prestal kontrole proti dopingu, ki je po žrebu terjala svojo »žrtev« v tretjeuvrščenu. Bronaste kolajne zato ne bi mogli podeliti. Logična bi bila ponovitev teka, zanj pa ni bilo ne časa in ne volje. Ostalo je zato pri dejanskem vrstnem redu.

Do svoje tretje zmage so Italijani prišli v teku na 400 m čez ovire, v katerem je Franciosi vse strl z zelo močnim finišem. Do dveh bronov je Italija prišla tudi v malem maratonu (Leone je vodil prvih 15 km in dejansko sam razredil konkurenco) in v ženskem teku na 3000 m.

Izredno kakovostni so bili troskok, met kopja in ženski skok v višino.

Rezultati četrtega dne:

**Moški:** 400 M OVIRE: 1. Franciosi (It.) 50'69; 8. Kocuvan (Jug.) 52'80; 200 M: 1. Zalewski (Polj.) 21'06; 6. Occhieina (It.) 21'57; 800 M: 1. Winrow (VB) 1'50'01; 9. Toniolo (It.) 1'52'83; 5.000 M: 1. Eich (NDR) 14'00'76; 8. Bennici (It.) 14'19'69; 9. Baldini (It.) 14'20'63; MALI MARATON (20 km): 1. Nürnberg (NDR) 1.1'55; 3. Leone (It.) 1h 2'23; 6. De Venuto (It.) 1h 4'01; TROSKOK: 1.

Kapustin (SZ) 16,63 m; 7. Kramp (Jug.) 15,59 m; 9. Baldi (It.) 14,86 m; KROGLA: 1. Klimenko (SZ) 19,38 m; 6. Dal Soglio (It.) 17,82 m; 10. Cindrić (Jug.) 16,65 m; KOPJE: 1. Ovčinnikov (SZ) 76,96; 11. Emberšić (Jug.) 61,22 m; 14. Nonino (It.) 58,74 m; 4x100 M: 1. Poljska 40'00; 7. Italija 41'40; 4x400 M: 1. SZ 3'10'14; 4. Italija 3'11'86; 6. Jugoslavija 3'13'79.

**Ženske:** 200 M: 1. Derr (NDR) 23'39; 3.000 M: 1. Nazarkina (SZ) 9'08'41; 3. Balsamo (It.) 9'18'96; 13. Burić (Jug.) 9'46'06; 400 M OVIRE: 1. Rieger (ZRN) 56'39; 5. Dominc (Jug.) 59'02; VIŠINA: 1. Jellesina (SZ) 195 cm; 5. Bevilacqua (It.) 180 cm; 12. Locatelli (It.) 175 cm; 13. Jerković (Jug.) 175 cm; 4x100 M: 1. Francija 44'23; 4x400 M: 1. NDR 3'33'38; 7. Jugoslavija 3'40'74; SEDMERBOBOJ: 1. Blohina (SZ) 6023 točk; 10. Ozoze (It.) 5240 točk; 12. Korošak (Jug.) 4862 točk.

**Kolajne:** NDR 12 zlatih, 10 srebrnih, 4 bronaste; SZ 11, 10, 9; ZRN 3, 2, 3; Italija 3, 1, 4; VB 2, 5, 4; Francija 2, 2, 1; Švedska 2, 1, 2; Poljska 2, 1, -; Romunija 1, 3, -; Španija 1, 2, 4; Finska 1, 1, 1; Jugoslavija 1, 1, 1; Grčija 1, -; Portugalska -, 1, -; ČSSR -, -, 5; Nizozemska -, -, 2; Belgija -, -, 1.

BRUNO KRIŽMAN

### Za Italijo na univerziadi

## Pet kolajn v dveh dneh

DUISBURG — Italijani so na univerziadi še povečali svojo bero kolajn. V nedeljo so jih osvojili tri, včeraj pa še dve.

Uspesnejša je bila nedelja. Dve kolajni so prispevali veslači. Osmerec je dobil zlato, dvojni dvojec srebro, tretje odličje pa je pripadlo ekipi floretistov.

Včeraj je ekipa sabljačev v meču prispevala bron, potem ko je z 9:4 premagala SZ. Zlato so osvojili Poljaki, a srebro Madžari. V sablji pa so azzurre pristale na petem mestu (zmaga Madžark, Poljakine druge).

Z atletske steze se z bronom vrača tekmovalka na 400 m z ovirami Irmgard Trojer, Cilimbini je bila sedma. Dosegla je čas 57'94. Zmagala je Sovjetinja Kromova (57'03) pred Kanadčanko Edeh (57'06).

Ostali zmagovalci v atletiki: 200 m ženske: Malčugina (SZ) 22'70; 200 m moški: Da Silva (Br.) 20'33; 3.000 m zapreke: Sang (Ken.) 8'32'78, 8. Maksimović (Jug.) 8'41'57; 100 m z ovirami moški: Epee (Fr.) 12'65; kopje moški: Backley (VB) 85,60; 400 m z ovirami moški: Hernandez (Kub.) 45'42.

Razočarani jugoslovanski košarkarji so v prvi tekmi za uvrstitev od 5. do 8. mesta le s težavo (92:90) premagali Kubo. Za 5. mesto se bodo pomerili z Izraelom. V polfinalu je SZ z 88:71 premagala Kanado, ZDA pa s 103:74 ZRN.

### VB atletski troboj

GATESHEAD — V atletskem troboju je Velika Britanija premagala Italijo in Avstralijo. Moški: VB 169 točk; Italija 130; Avstralija 68. Ženske: VB 139,5 točke; Italija 106; Avstralija 61.

### V 1. kolu deželnega nogometnega pokala

## Polovičen izkupiček naših

AUDAX - JUVENTINA 3:1 (2:0)

STRELEC: Klanjšček.  
JUVENTINA: Andreoli, Chizzolini, Di Lorenzo, Bressan, Krpan, Venturini, Furlan, Klanjšček, Tabaj, Cingerli, Andaloro. (Molinari, Bastiani, Del Negro, Fedon).

V prvem srečanju deželnega pokala je štandrezka Juventina povsem zaslužen poražena zapustila igrišče. Dejstvo pa je, da so pri štandrezkem vodstvu sklenili, da bodo ta srečanja zanje le dobra priprava na prvenstvo in zato je tudi razumljivo, da je trener Grion še nekaj ur pred tekmo imel trening v Štandrežu.

O prikazani igri ne bi dajali ocen, edina pozitivna novost pa prihaja iz vrst igralcev. Vodstvo Juventine si je namreč zagotovilo od Itale (promocijsko prvenstvo) Davida Klanjščka, ki je gotovo med najboljšimi slovenskimi nogometaši v zamejstvu. Prihod močnega igralca bo ekipi zagotovil določeno prodornost na sredini igrišča in prepričani smo, da bodo prizadevanja štandreškega vodstva, da je kupilo igralca, tudi nagrada.

Kronika igre je precej skopa in povedati je treba, da je Audax vse tri zadetke dosegel prej zaradi nerodnosti štandreške obrambe - odsotna sta bila Trevisan in Travagin - kot zaradi spretnosti svojih napadalcev. Prihodnje srečanje bo Juventina igrala v nedeljo, ko se bo na Rojčah pomerila s Poggiom. (pr)

POGGIO - SOVODNJE 2:2 (0:0)

STRELEC: Vecchiet (2).  
SOVODNJE: Gergolet, Hmeljak, Devetak, Černigoi, Marson, Čevdek, Accocia, M. Fajt, Vecchiet, Gulini, Pahor. (A. Fajt, F. Devetak, E. Sambo).

Neodločen izid gotovo ne zadovoljuje Sovodenjcev, ki bi si v Zdravščini zaslužili kaj več. Povedati je namreč treba, da so Spangherjevi varovanci dvakrat prešli v vodstvo in da je domača enajsterica drugi zadetek dosegla iz avtogola, in to v zadnji minuti srečanja. Ob tem ne gre pozabiti, da je slovenska ekipa zaradi izključitve Černigoja skoraj vseh devetdeset minut igrala v desetih.

V prvem polčasu sta si bili ekipi precej enakovredni in pravih priložnosti za gol skoraj ni bilo. Srečanje se je razvilo v nadaljevanju, ko so gostje povedli po lepi kombinaciji med Accoccio in Vecchietom. Reakcija domačih ni bila posebej nevarna, a izenačenje so dosegli po nespornosti obrambe. Sovodenjci pa so imeli še dovolj moči, da so reagirali in si ponovno zagotovili prednost, ki so jo zapravili prav v zadnji minuti.

V naslednjem srečanju (3. 9.) se bodo Sovodenjci doma pomerili z Audaxom.

OSTALI IZIDI 1. KOLA: Gaja - S. Vito 1:0, Union - CGS 1:2, Zaula - Chiarbola 0:0, Aurisina - S. Nazario 1:1, Portuale - S. Luigi 0:3, Exner - Edile Adriatica 0:1, Stock - Costalunga 2:1, S. Marco S. - S. Andrea 6:0, Olimpia - Opicina 3:0, Campanelle - Giarizzole 1:1, S. Sergio - Muggesana 1:0, Mariano - Mossa 0:1, Medea - Capriva 2:0, Pro Farra - Pro Romans 0:3, Villesse - Fogliano 2:1, Ruda - Fiumicello 1:1, Strassoldo - Aiello 1:1, Bagnaria - Torviscosa 3:1, Morsano - Mortegliano 0:0, Porpetto - Maranese 0:0, S. Vito -

P. Cervignano 0:2, Villanova - Val Natissone 3:2.

### Nogometni memorial M. Štrekelj Primorje klonilo Gaji po 11-metrovkah

PRIMORJE - GAJA 4:5 (1:1, 1:1)  
STRELECA: Mosetti v 29', Girardi v 41'. PRIMORJE: Savarin, Milani, Luxa, Štoka, Pipan, Basiaco (v 78' Celea), De Marco, Mosetti, Crevatin, Trampuž (v 67' Gava).

GAJA: Zemanek, Della Giacomina, Balarin (v 65' Tome), Suc, Kalc, Bullo, Vengust, Starc, Girardi, Pangoni, Ghiotto.

Prvo srečanje nogometnega memorijala Miro Štrekelj, ki ga prireja proseško Primorje, je bilo dokaj izenačeno, s številnimi priložnostmi na obeh straneh, na koncu pa so o zmagi med domačo enajsterico in padriško-gropajsko Gajo le odločale 11-metrovke. Pri njih in drugih se je seveda poznalo, da so počitnice šele končane, saj je bila igra precej kaotična, s številnimi izgubljenimi žogami. Pri Primorju se je vsekakor izkazal Pipan v vezni vrsti, pri Gaji pa s hitro igro Kalc, Vengust in Pangoni.

Prvo je povedlo Primorje z Mosettijem, ki je z lepim udarcem poslal žogo v loku nad vratarja. Gaja je izenačila z Girardijem, ki je preigral branilca in premagal še vratarja. Omenimo še, da sta v drugem polčasu Trampuž in Girardi zadela vratnika, Mosetti pa imel na razpolago 11-metrovko, potem ko so nad njim naredili prekršek, vendar je Zemanek strel ubranil. Zatem je imel še eno zrela priložnost, vendar je sam pred vratarjem zgrešil. V še ugodnejšem položaju se je znašel Ghiotto, ki pa je bil prav tako netočen. O zmagovalcu so tako odločale 11-metrovke, pri katerih je bila Gaja natančnejša. Drevi ob 20.30 se bosta pomerila Vesna in Primorec. (M. Š.)

### obvestila

KD BARKOVLJE priredi tudi letos v mesecu septembru turnir v malem nogometu. Interesenti lahko vpišete svoje ekipe v trgovini La Calzatura, Ul. Udine 3, tel. 363452, kjer dobite prospekte ter v četrtek, 31. t. m., od 20. do 22. ure v društvenih prostorih v Barkovljah, Ul. Cerreto 12.

JK ČUPA vabi člane na društveno regato za kajutne jadrnice, ki bo v nedeljo, 3. septembra. Vpisovanje na društvenem sedežu.

ŠPORTNI ODESK KD DANICA organizira 4. teniški turnir za posameznike, ki se bo začel 1. septembra. Vpisovanje (do 29. t. m.) sprejema Boris Cotič (tel. 882380).

ŠZ JADRAN obvešča, da bo od 1. do 10. septembra Kamp minibasketa po sledečem razporedu:  
Bor - odprto igrišče KD Barkovlje od 15. do 18. ure; Breg - dolinska občinska telovadnica od 9. do 12. ure; Dom - odprto igrišče Dijaškega doma v Gorici od 17. do 18.30; Kontovel - odprto igrišče ŠD Kontovel od 15. do 18. ure. Polet - odprto igrišče Prosvetnega doma na Opčinah od 15. do 18. ure; Sokol - odprto igrišče ŠD Sokol v Nabrežini od 15. do 18. ure. Informacije: neposredno pred začetkom kampa in na sedežu SZ Jadrana na Opčinah, Ulica Ricreatorio 1, vsak dan (razen sobote in nedelje) od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30 (tel. 213403).

FC PRIMORJE obvešča člane mladinskih nogometnih ekip, da so treningi vsak dan od 17. ure dalje.

ODESK ZA ŠPORTNI RIBOLOV TPK SIRENA obvešča, da se bo 4. septembra začel tečaj za pravo uporabo opreme za ribolov. Vpisovanje na sedežu kluba, Miramarski dvorec št. 32, vsak dan od 18. do 20. ure, tel. 422696.



**Naročnina:** mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 6.000.- din, naročnina za zabeznike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plača na vnaprej se med letom ne povša.

**Poštni tekoči račun za Italijo**  
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

**Za SFRJ** - žiro račun 51420-603-31593  
ADIT 61000 Ljubljana  
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

**Oglaš** - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

# primorski dnevnik

29. avgusta 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559  
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894  
GORICA - Drevored 24 maggio 1  
Tel. (0481) 533382 - 85723  
CEDAD - Ul. Ristori 28  
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja  
in tiska

ZTT  
Trst

FIEG

Cian italijanske  
zvezde časopisnih  
založnikov FIEG

## Poznopoletno selitev spremlja še vedno veliko prometnih nesreč Delavci se vračajo v tovarne in počitniške sezone je konec

RIM — V velikih industrijskih mestih italijanskega Severa je bilo mogoče včeraj zaznati bistveno sezonsko novost. V mesta so se vrnili delavci, ki so zaposleni v največjih italijanskih tovarnah. Včeraj so namreč ponovno odpri svoje obrate Fiat, tovarne skupine Falck, Farmitalia, Siemens.

Z množičnim povratkom delavcev so zaživela tudi javna prevozna sredstva, v mesta pa so se morali vrniti tudi trgovci, ki so v glavnem že vsi zaključili svoj letni odmor. Prav zaradi prometa so v noči na ponedeljek ponovno stopila v veljavo pravila, ki prepovedujejo vožnjo zasebnih avtomobilov v mestnih središčih. V Milanu velja prepoved od 7.30 do 18. ure, v drugih krajih pa omejujejo promet le v jutranjih urah.

Večina Italijanov se je torej dokončno odpovedala počitnicam, mnogi pa se bodo morali vsekakor vrniti do petka, ko bodo pričeli tudi popravni izpiti. Studentov, ki se niso izkazali v minulem šolskem letu, pa je tudi tokrat nič koliko.

Zaključek počitnic pa je običajno tudi čas, ko analiziramo podatke o prometu, o številu nesreč, mrtvih in ranjenih. Tudi letošnja poznopoletna migracija milijonov avtomobilov je pustila na italijanskih cestah veliko mrtvih. Do težke

prometne neseče je prišlo tudi v sosednji deželi, v kraju Caposile pri Benetkah. V noči na ponedeljek je zaradi prevelike hitrosti in mokrega cestišča volkswagen scirocco »zdrslel« na drugo stran ceste in treščil ob fiat ritno. V nesreči je izgubilo življenje sedem dvajsetletnikov, štirje Benečani, ki so bili v volkswagnu, ter trije mladi iz Jesola.

Sicer pa so statistike pokazale, da je tudi letošnji avgustovski »povratak« terjal približno enako število življenj. V 1576 prometnih nesrečah je bilo ranjenih 1197 oseb, 60 pa jih je umrlo. Edina velika novost letošnjega zadnjega utrinka prometnega poletja so globe, ki jih je bilo tokrat kar 10.000 manj. Prometna policija je ugotovila, da je morala denarno kaznovati predvsem tiste voznike, ki niso upoštevali hitrostnih omejitev.

Predpisi, ki velevaljo porabnikom italijanskega cestnega omrežja vožnjo po 110 kilometrov na uro, so vsekakor še vendo predmet prizadetih protestnih manifestacij. V sredo bo komite radikalnih porabnikov demonstriral pred palačo Chigi. Radikalci zahtevajo ukinitvev hitrostnih omejitev, zato pa so ustanovili celo posebno gibanje, ki so mu ironično nadeli ime »110 s pohvalo«.

## Demonstracije v Rimu



Sovjetski državljani, ki bi radi v ZDA, a nimajo potrebnih dokumentov, so se včeraj zbrali v Rimu in demonstrirali pred sedežem ameriškega veleposlaništva (Telefoto AP)

## »Puščice« v Charleroiu



Dan pred prvo obletnico tragičnega akrobatskega poleta v Ramsteinu, so italijanske »Puščice« ponovno nastopile pred občinstvom. Priložnost je bil nedeljski letalski miting v Charleroiu (Telefoto AP)

## Solidarnost pred težkim izzivom: poiskati izhod iz gospodarske krize

VARŠAVA — Po zmagi ob imenovanju Tadeusza Mazowieckega za poljskega premiera se Solidarnost šele sedaj nahaja pred pravim zgodovinskim izzivom: državo popeljati iz hude gospodarske krize. Podatki so namreč skrajno negativni. Država se je namreč v sedemdesetih letih za razvoj težke industrije prekomerno zadolžila, tako da trenutno znaša njen dolg 39 milijard dolarjev, k temu je treba še dodatni 2,8 milijarde dolarjev letnih obresti.

Solidarnost je že junija pripravila razvojni načrt za sanacijo poljskega gospodarstva, ki pa skoraj ves sloni na izdatni finančni pomoči Zahoda. V prihodnjih treh letih naj bi svetovni denarni sklad letno prispeval od 600 do 700 milijonov dolarjev, svetovna banka naj bi odobrila posojilo v višini od 500 milijonov do ene milijarde dolarjev za pospešitev poljskega izvoza in za refinanciranje njenega dolga za obdobje 25 let. Solidarnost je obenem pozvala zahodne banke, naj investirajo na Poljskem. Po vsem sodeč pa so zahodne države skrajno previdne. Banke hočejo konkretna jamstva, da se bodo njihove investicije splačale. Že res, da se jim obeta skoraj deviško tržišče, a kaj ko je kupna moč potencialnih kupcev minimalna. Da pa bi bila mera polna, sta tako distribucijska mreža kot telefonsko in teleks omrežje na ravni držav Tretjega sveta. Ob vsem tem je treba še dodati, da je poljska delovna sila res cenena, a do skrajnosti sindikalizirana, tako da jo bo težko prisiliti k večji produktivnosti.

Profesor Bronisław Geremek, eden glavnih svetovalcev Lecha Walese, zastavlja vse svoje upanje v razvoj zasebnega kmetijstva in v posodobitev distribucije. V drugem obdobju naj bi posodobili bančni sistem, da bi zlot postal konverabilen, težiti pa bi bilo treba k privatizaciji industrije.



Premier Mazowiecki moli za Poljsko (AP)

## Neuravnovešeni morilec-samuraj

TOKIO — V predmestju japonske metropole se je odigrala tragedija, ki ji je verjetno botrovala psihična zmedenost nekega 39-letnega kuharja. Takeši Jamazaki je s katano v roki, tipičnim mečem slavnih samurajev, vdrl v stanovanje starejših zakoncev ter brez vzroka pobil moža in hudo ranil ženo. Nato se je podal na ulico in mimogrede vstopil v neko trgovino, kjer je vedno s katano hudo ranil neko mlado prodajalko. V isti morilski ihti je pozneje doma ubil še svojo ženo in si nato skušal vzeti življenje s harakirim, vendar mu poskus samomora ni uspel. Kaže, da bo preživel.

## Rast in izobrazba otroka stane 250 milijonov lir

RIM — Finančna priloga Gente Money je s pomočjo ekonomistov in sociologov sestavila vrednostno lestvico otrok povprečne italijanske družine, tokrat izrecno v denarni vrednosti. Tako izhaja, da nas otroci od rojstva do univerzitetne diplome stanejo približno 250 milijonov, kar pomeni kakih 800 tisoč lir na mesec. To vsoto odštejejo starši, ki letno zaslužijo okrog 45 milijonov. Vzporedno z višjimi družinskimi dohodki pa se dvigajo tudi izdatki za naraščaj. Najbolj »dragi« so najstniki med 14. in 20. letom, ki zahtevajo žepnino oziroma že pravo plačo za »sprotne« stroške. Ekonomisti so izračunali, da ta pas mladostnikov letno »obrne« tudi do 450 milijard lir (obleka, prehrana, zabava, itd.), kljub temu pa sploh nimajo pravega odnosa do denarja.

Ko smo že pri stroških za otroke: letošnje šolsko leto se bo začelo v znamenju večjih izdatkov za knjige in druge šolske potrebščine. Šolske knjige za višje in nižje srednje šole bodo za 7,5% dražje. Napovedana podražitev je že postala jabolko spora med Združenjem potrošnikov in založniki. Slednji namreč trdijo, da je podražitev povzročila naraščajoča inflacija, v manjši meri pa je nanjo vplivala obnova delovne pogodbe tiskarjev in grafičnih delavcev. »Sicer pa,« trdijo založniki, »ostalo blago široke potrošnje je vsake tri mesece dražje, šolske knjige pa kupujemo enkrat na leto, zato postane vsaka podražitev opaznejša.«

## Avstrijske igralnice sodelujejo z Vzhodom

DUNAJ — Spričo liberalizacije deviznih predpisov v nekaterih vzhodnoevropskih državah in vse večje želje po trdni valuti se avstrijskim igralnicam obeta še donosnejši posel kot doslej. Z Madžari pa Avstriji celo snujejo skupno (devizno) loterijo.

Da je Vzhodna Evropa tudi pri igrah na srečo lahko vir dobička, so avstrijske državne igralnice (Casinos Austria) ugotovile že pred leti, ko so z madžarskimi partnerji 1981 ustanovile mešano družbo in investirale know-how in finančna sredstva v igralnici v Budimpešti in v obmejnem Sopronu. Sledila je ČSSR, kjer eksperti Casinos Austria od lani upravljajo igralnico v letovišču v Karlovyh Varyh, sredi julija letos pa je Casinos Austria v Krakovu skupaj s poljsko letalsko družbo Lot ustanovila prvo poljsko igralnico. Avstrijci so tipalke sprožili tudi v smeri SZ, vendar Madžarska in Poljska (še letos bo Casinos Austria odprla igralnici v Varšavi in v Gdansk) pa za sedaj ostajata v vizirju avstrijskih interesov, pri čemer velja ugotoviti, da so avstrijske igralnice lani na Vzhodu iztržile tretjino od svojega trimilijonskega dolarskega dobička. Na Poljskem je bil namreč letos julija sprejet zakon, po katerem bodo lahko tudi domačini oblikovali igralnice, kjer seveda sprejemajo le trdne devize, nova zakona o devizah in igrah na srečo, ki bosta sprejeta v septembru, pa bosta prekinila z madžarsko dosedanje prakso, po kateri madžarske

igralnice lahko obiskujejo zgolj tuji in na tujem živeči madžarski državljani. Od septembra dalje bo vstop v madžarske igralnice odprt vsakomur. Na Madžarskem, kjer so mediji občasno in hipokritično lamentirali o premožnih Madžarih, ki v avstrijskih igralnicah zapravljajo devize, so skratka odkrili, da je liberalizacija najboljši način, da ima tudi Madžarska nekaj od - po nekaterih ocenah - 2,5 milijard dolarjev »deviznih rezerv« madžarskih državljanov, ki so spričo dosedanjih deviznih zakonov in nezaupanja v domače banke shranjene predvsem po nogavičnih trezorjih.

Po avstrijskih ocenah pa je še več od igralnic doslej zaslužila avstrijska loterija. Ob petkih in posebej, ko je tedenski nagradni sklad zelo visok, avstrijski mediji javljajo o velikem številu Madžarov pa tudi Jugoslovancev, ki oddajajo avstrijske loterijske lističe v obmejnih trafikah in do nedelje zvečer ali do ponedeljka zjutraj upajo, da so bile od 45 števil izžrebanih tistih 6 števil, ki so jih obkrožili (opomba ob robu: zgodilo se je že, da je novinarški znanec znančevega znanca v ponedeljek pri delovnem dunajskem dopisniku telefonsko povprašal za avstrijski loterijski izid). Z jesenjo pa naj bi se tozadevno vsaj, kar zadeva Madžare, spremenilo, saj bo začela obratovati avstrijsko-madžarska loterija. Madžari bodo kar doma vendar v šilingih ali pač v drugi trdni valuti lahko stavili in oddajali

stavne lističe. Višina stav bo pravtako po 6 šilingov za stolpec, dobitki bodo seveda tudi za madžarske srečneže v avstrijski valuti (največji dobitki dosegaajo tudi po nekaj deset milijonov šilingov), razlika bo le v tem, da bodo na Madžarskem zaključili stave že v četrtek ponoči, in stavne lističe odpeljali v dunajsko računalniško loteriško centralo, kjer je siceršnji zadnji rok oddaje stav v petek. Partner avstrijske loterije pri skupni naložbi so madžarske državne hranilnice (OTP), in partnerja menita, da bo dobiček obojestranski. Avstrijska loterija bo namreč s tem še povečala svoj promet, dobiček in nagradni sklad (promet je bil lani 6,3 milijarde, čisti dobiček loterije 180 milijonov, avstrijska država pa je pobrala kar dve milijardi šilingov), Madžari pa so prepričani, da bodo s tem zaježili del deviznega odliva v Avstrijo, ki je lani presegel pol milijarde dolarjev in spodbudili državljanke, da svoje devize pod ugodnimi pogoji položijo v OTP. Pri OTP, kjer upravljajo z madžarsko loterijo, prepričani, da se bo z deviznim nagradnim skladom pri že itak k igram na srečo nagnjenim Madžarom, ki pa sedaj še bolj stavijo predvsem pri konjskih dirkah in nogometni stavi, zanimanje za loterijo povečalo. Sporazum z Avstrijo pa v primeru uspešnega sodelovanja srednjeročno predvideva tudi avstrijski know-how za računalniško posodobitev madžarske loterije.

BOJAN GROBOVŠEK

## Deveto čudo v Kolumbiji

BOGOTA — Aretacije kolumbijskih trgovcev z mamili in zaplemba njihovega imetja kar naprej preseneča. Policija se je namreč znašla pred nepojmljivim bogastvom, ki ga sestavljajo bodisi neprecenljive umetnine bodisi nepopisen kič.

V vilah »baronov« droge kot so Camilo Zapata, Pablo Escobar Gaviria in drugi, ki vladajo na prepovedanem območju Medellina, je policija med drugim naletela na pravo srednjeveško trdnjavo, pred katero se razprostira malo jezerce z vso potrebno floro in favno. V nekem drugem posessu, ki meri približno 450 hektarov, je pravi zoološki vrt z nekaterimi izredno redkimi živalmi. Vseh živalskih gostov pa je preko 2 tisoč. Skoraj običajne pa so na primer kopalnice z marmornatimi stenami in podom ter zlatimi vodnimi pipami in srebrnimi zrcali. Pravo deveto čudo pa je zaklonišče iz jekla iz neprobojnega stekla, ki je tako rekoč neuničljivo.